

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C155 – ECO18**
zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 11 maart 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de residentiewijk bij de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) in Mol	3
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de steun aan zoek-advocaat.be	6
Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de deelname van Vlaamse bedrijven aan Europese ruimtevaartprogramma's	7
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het gewicht van gericht en niet-gericht onderzoek binnen het Vlaamse innovatiebeleid	10
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het landbouw-onderzoek binnen het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie	15
Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een nieuwe kapitaalronde in het kader van ARKImedes-bis	
Vraag om uitleg van mevrouw Patricia Ceysens tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een nieuwe kapitaalronde in het kader van ARKImedes-bis	19
Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot mevrouw Ingrid Lieten, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het verloop en de resultaten van de Flanders Trade Investment & Innovation Mission in Californië	
Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de economische missie naar Californië	26

■

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijk tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de residentiewijk bij de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) in Mol

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Voorzitter, minister, ik had enige schroom om deze vraag om uitleg te stellen omdat ik besef dat de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) opereert als extern verzelfstandigd agentschap (EVA), en dat uw betrokkenheid beperkt is. Dit is een lokale kwestie, maar VITO is toch een eminente Vlaamse onderzoeksinstelling, en daarom wil ik deze vraag toch stellen.

Er is een probleem met de residentiewijk van VITO en het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK) op de site in de gemeente Mol. Midden jaren 50 is het SCK in Mol gevestigd op terreinen die toen van de koninklijke schenkingen waren. Dat was toen een keuze, omdat daar heel wat grond was en omdat het ver van de bewoning was gelegen in Mol, op de grens met de gemeente Dessel. Dit bracht een serieuze dynamiek teweeg in de streek. Tot op heden is dit een hot item.

In elk geval is er, samen met het SCK, geïnvesteerd in huisvesting. Er zijn heel wat onderzoekers uit heel België, maar ook uit het buitenland naar de Kempen afgezakt. Er is een hele residentiewijk gebouwd met een typische architectuur. Je kunt die residentiewijk opsplitsen in huizen, appartementen en studio's. Die wijk heeft dus een enorme waarde.

Bij de oprichting van VITO in 1991 werd die wijk netjes verdeeld tussen het SCK en VITO, zoals dat vaker gaat als instellingen worden gefederaliseerd. Het doet me denken aan de bibliotheek van Leuven, die destijds tussen de K.U.Leuven en de Franstalige universiteit werd verdeeld. In het beheer van VITO kwamen 79 appartementen, verdeeld over 4 appartementsblokken. Het beheer van de gebouwen gebeurt enerzijds door VITO, anderzijds door het SCK. Beide houden er een verschillende politiek op na, wat op zich niet abnormaal is, gelet op het feit dat het twee aparte instellingen zijn die weliswaar op één site zijn gehuisvest.

VITO beschouwt deze residentiewijk niet als een element van haar corebusiness, wat ik kan begrijpen. Dat een onderzoeksinstelling kan terugvallen op huisvesting voor onderzoekers, moet toch een pluspunt kunnen zijn. Er komen mij verhalen ter ore dat er een slecht beleid wordt gevoerd, dat de gebouwen verkommeren, dat er veel leegstand is. Als overheid geven we dan toch niet het goede voorbeeld. Er zijn zelfs mensen die praten over een verkrottingsstrategie, wat natuurlijk een zwaar beladen term is.

Minister, welke politiek voert VITO op dit moment? Voert VITO een afbouwpolitiek? Waarom? Misschien horen deze elementen niet meteen thuis in een vraag om uitleg, maar we hebben de tijd gehad om de nodige informatie te verzamelen. Wat is het huidige bezettingspercentage? Welke mensen mogen daar komen wonen? Ik verneem dat het SCK woningen ter beschikking stelt voor alle mensen die op de een of andere manier actief zijn op de nucleaire site. Er zijn ook andere bedrijven zoals FBFC en Belgoprocess. Bij VITO zou dat niet het geval zijn.

Dan is er ook het element kostprijs. Voor de huur worden heel uiteenlopende bedragen aangerekend. Ik verneem dat het te duur is geworden, dat er huurders zijn die 200 tot 300 euro per maand betalen all-in. Dat is niet meer marktconform en dan is het normaal dat het verlieslatend is.

Zo'n residentiewijk moet een meerwaarde zijn voor onderzoeksinstellingen. Ik dring erop aan dat er een beheersstructuur komt. Waarom kunnen het SCK en VITO hun inzichten niet

bundelen, en samen naar een beheersstructuur zoeken, eventueel met derden? Naar mijn aanvoelen is daar interesse voor.

Ondertussen is er een brief gekomen van minister Bourgeois, waarin hij stelt dat deze site een erfgoedwaarde heeft, gelet op de periode waarin ze is gebouwd. Ik roep dus op om die wijk een kans te geven en als een meerwaarde te beschouwen voor de onderzoeksinstellingen.

Minister, blijkbaar zijn er al sloopvergunningen aangevraagd. Er werd er een geweigerd, er zou een tweede ingediend zijn. Kunt u dit bevestigen?

De standpuntbepaling van de cel Onroerend Erfgoed kennen we ondertussen. Als men echt naar een afbouw gaat, hoe wenst men dan die wijk te consolideren? Zij het dan voor de hele streek, want er is hier toch een potentieel aan bewoning dat we niet zomaar links kunnen laten liggen. Ik pleit er in eerste instantie voor dat deze wijk een rol zou kunnen spelen in de verdere uitbouw en ontplooiingskansen van zowel het SCK als VITO.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, ik ken de specifieke situatie van de residentiewijk in Mol niet. Maar ik wil het eerste deel van de vraag van de heer Van Dijck ondersteunen. Ik kan u vele voorbeelden geven van belangrijke universiteiten en kenniscentra met residentiewijken. Dat is voor het sociale weefsel, maar ook voor de wetenschappelijke interactie belangrijk. Professoren ontmoeten elkaar ook buiten de werkuren, en daar gebeurt vaak veel van het wetenschappelijk werk en van de spin-offs. We hebben daar trouwens een kans gemist in Diepenbeek. Daar was op een bepaald moment een heel terrein voorzien om een professorenwijk in te planten. Dat is nu een terrein voor een proefcentrum voor hoogstamfruitbomen. Dat is ook erg belangrijk, want daar staan een aantal unieke exemplaren. Dat is voor het genetisch materiaal en de biodiversiteit heel belangrijk.

Ik ondersteun in elk geval uw opmerking dat de residentiewijken in de buurt van kenniscentra, bijvoorbeeld van de Universiteit Hasselt, heel belangrijk zijn. Nu zien we de professoren na vijf, zes uur uitwaaiëren over heel Vlaanderen terwijl de sociale interactie voor het wetenschappelijke werk heel belangrijk is. Dat bestaat bij heel wat vooraanstaande kenniscentra, en dat is echt een plus.

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Voorzitter, minister, collega's, ik woon in Mol. Daarom sluit ik mij uitdrukkelijk aan bij de vragen van de heer Van Dijck. Wij hebben in Mol deze problematiek al op de gemeenteraad gebracht. Wij willen het gemeentebestuur vragen om de bekommernis van de mensen die daar op dit ogenblik nog wonen, te ondersteunen. Het gaat om appartementen, huizen, lokalen voor sociale voorzieningen, enzovoort. Het is een heel specifieke tuinwijk en de mensen willen daar nog wel wonen.

Er is inderdaad een signaal gegeven dat VITO en het SCK de site een andere bestemming willen geven. Wij hebben vastgesteld dat door VITO een verhuizing wordt voorbereid naar de Balmatt-site. Dat argument van plaatsmaken voor bedrijvigheid valt daardoor weg. De mensen willen daar blijven wonen. Maar er staat inderdaad heel wat leeg en we horen dat er systematisch opzeggingen gebeuren, zodat de mensen die er nu nog wonen, het leven moeilijk wordt gemaakt.

Ik wil benadrukken dat het in die mate de bekommernis is van nogal wat Mollenaars dat zij een beschermcomité hebben opgericht. Zij hebben een verzoek gedaan om de site zoals ze nu is, te beschermen als atoomdorp. De voorzitter van de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie, Adriaan Linters, heeft de site beschreven als werelderfgoed. Het is een zeer unieke zaak, die daar in Mol nog overeind staat – terwijl er toch twijfels over bestaan hoelang hij nog overeind zal blijven. Daarom vind ik het echt de moeite om de vraag van de heer Van Dijck hier te komen ondersteunen. Minister, wilt u meewerken aan een oplossing? Misschien

kan daar ook sociale bewoning worden georganiseerd. Dat zal onderzocht moeten worden. Het zou zeer betreutenswaardig zijn indien die site zou verdwijnen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De vraag van de heer Van Dijk en de tussenkomsten hier hebben wel degelijk mijn aandacht getrokken. Wij hebben wat informatie verzameld. Ik ga u de facts and figures weergeven. Wij moeten hier zeker verder op toezien om een oplossing te vinden die de verschillende belangen die hier werden vermeld, in zich probeert te verenigen. De aandacht is daar zeker op gevestigd. Wij gaan dat zeker in overleg met jullie bekijken.

De directie van VITO heeft al in 2008 de beslissing genomen om de verhuur van de appartementen met ingang van 2013 stop te zetten. VITO zou vier woningen en vier villa's willen aanhouden. Hierdoor zijn thans een aantal noodzakelijke, grootschalige en dure investeringen, die in de loop van de komende jaren dienden te worden uitgevoerd om het geheel van de woningen te kunnen bewaren, in de ogen van VITO niet meer noodzakelijk. Deze investeringen hadden tot doel om de gebouwen te laten beantwoorden aan de huidige energienormen en comfortverwachtingen. Wel zal, volgens VITO, tot eind 2012 de bewoonbaarheid van de appartementen gegarandeerd blijven door het verrichten van instandhoudingswerken en onderhoud. De raad van bestuur van VITO heeft kennisgenomen van deze beslissing en heeft mij daarvan op de hoogte gebracht.

Op dit ogenblik zijn 39 van de 78 appartementen nog in gebruik, dat is dus 50 percent. Hiervan worden er maar acht gebruikt door VITO-werknemers. Er zijn op dit moment geen afspraken met het SCK over een gemeenschappelijke huisvestingspolitiek. VITO heeft op dit moment als lijn dat de leegstaande appartementen nog tot eind 2012 verhuurd kunnen worden.

VITO had inderdaad een sloopvergunning aangevraagd, maar intussen heeft de dienst Onroerend Erfgoed Antwerpen gevraagd dat het gebouw behouden blijft in afwachting van een totaalvisie voor de site.

VITO maakt nu in samenspraak met de Vlaamse Bouwmeester een masterplan op. De eerste resultaten zullen de eerste maanden bekend worden gemaakt.

Er moet worden nagegaan of er woningen kunnen worden overgedragen aan een huisvestingsmaatschappij. Dat is zeker een valabele optie die echter moet worden ingepast in die totaalvisie. Op dit moment zijn daarover nog geen afspraken gemaakt.

Dit dossier moet in overleg met de betrokkenen en met de regio verder worden bekeken.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Minister, dit is een kort maar duidelijk antwoord. Ik hoor in uw antwoord dat de site wel degelijk een meerwaarde kan hebben. Ik hoop dat we VITO daarvan kunnen overtuigen. Ik denk dat we samen met VITO en het SCK moeten streven naar een gezamenlijke beheersstructuur met bijvoorbeeld een klusjesdienst. Die is nodig wanneer men voor eigen onderhoud wil zorgen.

Er is ook interesse van derden uit de streek om daarin te participeren. Er zullen kosten gemaakt moeten worden. Die woningen zijn gebouwd in de jaren 50-60. Rationeel energiegebruik was toen niet aan de orde, zeker daar niet, er was immers energie in overvloed. Ik denk zelfs dat een deel van die huizen wordt verwarmd via de koelinstallaties. Er is heel wat werk met dubbele beglazing, isolatie enzovoort.

De streek steekt dus de hand uit om samen met VITO en het SCK, die niet onder onze bevoegdheid vallen maar die wel degelijk geïnteresseerd zijn, en met het oog op het MIRA-project en het verder aantrekken van buitenlandse onderzoekers en wetenschappers, het wetenschappelijk onderzoek een boost te geven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de steun aan zoekadvocaat.be

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Deze vraag gaat inderdaad over subsidie en steun aan een initiatief van de bvba KeyConcepts, meer bepaald de webstek zoekadvocaat.be. Ik heb u daar al eens over ondervraagd. Het antwoord verbaasde me toen enigszins. Ik heb dan ook nog wat bijkomend onderzoekwerk gedaan.

Het gaat om een initiatief van de bvba KeyConcepts, die daarmee de zoektocht naar een advocaat wat gemakkelijker maakt. Men moet de gewenste rechtstak invoegen en dan vindt men gemakkelijker een advocaat die daarin gespecialiseerd is of die beweert dat te zijn. Dit initiatief loopt gelijk aan een initiatief dat kosteloos ter beschikking wordt gesteld door de Orde van Vlaamse Balies en dat aan alle deontologische oorzaken en redenen beantwoordt, terwijl het initiatief van KeyConcepts betalend is.

Mijn verbazing werd gewekt door het feit dat KeyConcepts op de website beweert alle steun te krijgen van de Vlaamse overheid, terwijl u me hebt geantwoord dat KeyConcepts bij het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) slechts steun heeft gekregen voor een project. Dat was niet het project van de website zoekadvocaat.be maar een totaal ander project. Op het moment van de steunaanvraag bestond het project zoekadvocaat.be al. Tot op heden beweert KeyConcepts dat ze de volle steun genieten van de Vlaamse overheid.

Minister, op welke manier steunt de Vlaamse overheid en/of het IWT zoekadvocaat.be? Indien er geen sprake is van rechtstreekse steun aan die webstek, acht u het dan toelaatbaar dat KeyConcepts voor promotionele doeleinden gebruik maakt van de logo's van deze instellingen en laat uitschijnen dat die steun er wel is? Kunt u daar dan tegen optreden?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Op 17 december 2009 is inderdaad een antwoord gegeven op vraag 33. Daaruit blijkt dat het IWT het bedrijf KeyConcepts steunt voor het uitvoeren van een project. Dit project is een zogenaamde kmo-haalbaarheidsstudie voor een startend bedrijf, met als titel Vertical Services Search Engines.

Deze studie is gestart op 1 oktober 2009 en heeft betrekking op een verruiming van de activiteiten van het bedrijf. De activiteiten inzake zoekadvocaat.be maken niet het voorwerp uit van de activiteiten waarvoor steun is toegekend.

De controle op de activiteiten binnen de studie gebeuren, zoals gebruikelijk, pas na afronding van de studie. Indien dan zou blijken dat de middelen worden ingezet voor andere zaken dan waarvoor de steun is toegezegd, zal die steun teruggevorderd worden, volgens artikel 11 van de algemene bepalingen met betrekking tot de kmo-haalbaarheidsstudies.

Wij achten het uiteraard niet opportuun dat KeyConcepts bvba de indruk zou wekken dat de activiteiten met betrekking tot zoekadvocaat.be het voorwerp uitmaken van steun van het IWT, quod non. Het IWT voert geen proactieve screening uit van publicaties en websites van gesteunde bedrijven. Het IWT zal wel het initiatief nemen, naar aanleiding van uw vraag, om met dat bedrijf de zaak op te helderen. Het project zal ook met de gebruikelijke aandacht worden gecontroleerd bij de finale verslaggeving.

We kunnen alleen maar vaststellen dat de in uw vraag vermelde openingszin op de pagina voor advocaten van de website zoekadvocaat.be ondertussen vermoedelijk een beetje is

aangepast. Er zijn al een aantal dingen verwijderd van de website. Nu staat er te lezen: “Zoekadvocaat.be is een online netwerk van advocaten.” Achteraan op de website zijn echter nog wel de logo’s te vinden. Ik dank u voor uw opmerkzaamheid. Het IWT zal zeker contact opnemen met het bedrijf, om geen verkeerde percepties te doen ontstaan.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik durf niet zo ver gaan te suggereren dat er een afwending van middelen zou zijn. Is dat het geval, dan zal dat inderdaad, zoals u aangeeft, worden onderzocht, en zal er mogelijk een sanctie volgen, in de vorm van een terugvordering. Ik denk dat men veeleer handig gebruik tracht te maken van dat logo en zo, maar ik wacht ook de verdere onderzoeken af.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de deelname van Vlaamse bedrijven aan Europese ruimtevaartprogramma’s

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, minister, dit bericht dateert eigenlijk al van september van vorig jaar. Ik heb het al een tijdje liggen, maar we hebben alles nog eens gecontroleerd en aan de in de vraag geschetste situatie lijkt niets veranderd te zijn.

Het Multinational Space-based Imaging System (MUSIS) is een Europees samenwerkingsverband waarin een aantal landen hun capaciteit op het vlak van aardobservatie voor militaire toepassingen en veiligheidstoepassingen willen bundelen. Ik ben trouwens op zoek gegaan naar alle deelnames van België en Vlaanderen in de diverse EU-ruimteprogramma’s. We blijken ter zake alleszins een toppositie te hebben. We zijn de kleinste van de groten of de grootste van de kleinen, zo wordt gezegd. We hebben daar dus wel een reputatie te verdedigen.

Naar aanleiding van MUSIS heeft federaal minister Laruelle in haar meerjarenbegroting voor Ruimtevaart in 50 miljoen euro voorzien. Ze heeft daarbij toegezegd dat 50 percent van deze middelen voor Vlaamse bedrijven zullen worden voorbehouden. Op zich is die 50 percent natuurlijk al enigszins een oneerlijke verdeling, gezien de demografische, economische of andere verhoudingen in België. MUSIS is slechts een van de vele andere projecten waar er op die manier wordt verdeeld. Dat verloopt niet altijd correct.

Die toezegging qua verdeling is een onderdeel van een politiek totaalakkoord dat werd gesloten over de verdeling van de Belgische budgetten voor Ruimtevaart in het meerjarenplan. Ook op de begroting van Defensie wordt gezocht naar middelen om de Belgische deelname aan MUSIS te ondersteunen. Daar zou het gaan om nog eens 90 miljoen euro.

Het is natuurlijk niet verbazingwekkend dat geld heel belangrijk is in dergelijk onderzoek. Het onderzoek is heel duur en zonder overheidssteun zou het waarschijnlijk niet mogelijk zijn. Die budgetten zijn ook erg belangrijk voor de Vlaamse bedrijven, onderzoekscentra en universiteiten die aan de ontwikkeling en de verwezenlijking van de diverse Europese ruimteprogramma’s meewerken. De specialiteiten van ons land situeren zich voornamelijk op het gebied van telecommunicatie, lanceringsmiddelen en grondinfrastructuur. Men zou niet meteen denken dat Vlaanderen of België daarin een voortrekkersrol kan spelen, maar blijkbaar is dat wel het geval.

Vlaamse Ruimtevaartindustrie vzw (VRI) is een vzw die industriële die een eigen ruimtevaartstrategie hebben uitgebouwd, wil samenbrengen en de evoluties in de ruimtevaart-

industrie op de voet volgt. Volgens hen zijn de Vlaamse bedrijven niet op de hoogte van die budgetten, laat staan over de verdeling ervan, en kan bijgevolg geen enkel Vlaams bedrijf een beroep doen op die budgetten. Aangezien het programma intussen snel vorm krijgt, starten de Vlaamse bedrijven daardoor met een zware handicap. Aan Franstalige zijde daarentegen hebben wel al enkele bedrijven een aanvraag ingediend. Ik heb het vorige week of 2 weken geleden, net voor het indienen van mijn vraag, nog eens nagekeken, en de situatie is nog altijd zo dat geen enkel Vlaams bedrijf zou deelnemen. Minister, ik weet niet of u misschien meer informatie hebt.

Bent u op de hoogte van die situatie? Kunt u meer uitleg geven over de procedures die worden gebruikt om bedrijven aan te sporen deel te nemen aan die programma's? Gaat het over informatiecampagnes en dergelijke meer? Dat past eigenlijk ook wel in een groter probleem van de communicatie van de overheid ten aanzien van bedrijven over bestaande instrumenten. Deze namiddag zouden we het daar ook over hebben met de minister-president. Toen ik gisteren de commissievergadering van vandaag voorbereidde, bleek uit diverse vragen dat er inderdaad wel een probleem is bij bedrijven met betrekking tot het op de hoogte zijn van bestaande overheidsinitiatieven en -instrumenten. Dat is niet enkel de verantwoordelijkheid van de overheid. Ook de bedrijven hebben een verantwoordelijkheid. We moeten er eens over nadenken – in een ruimer geheel – hoe we daar een antwoord op kunnen bieden.

U was enkele maanden geleden, net als mevrouw Turan trouwens, aanwezig bij de Nationale Bank. Daar ging het over de financiële instrumenten die niet voldoende bekend waren bij de bedrijven. Het lijkt dus een algemeen probleem te zijn.

Welke initiatieven neemt de Vlaamse Regering ter zake? Is dit ooit besproken op het intra-Belgisch overleg? Ik neem aan dat die verdeling daar toch ter sprake zou moeten komen. Zo ja, zijn er afspraken gemaakt om die vrij ridicule verdeling in de toekomst te vermijden? Zijn er ondertussen maatregelen genomen opdat Vlaamse bedrijven zouden participeren aan dergelijke projecten?

De voorzitter: De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Voorzitter, minister, geachte leden, ik sluit me volledig aan bij de heer Diependaele. Dat Vlaamse bedrijven worden benadeeld als het gaat over contracten in het kader van ruimtevaartprogramma's, is een oud zeer. De kritiek van de Flemish Areospace Group (FLAG) is al decennia oud en heeft blijkbaar nog niet al te veel opgeleverd. Ik heb het genoeg gehad in de ruimtevaartcommissie van de Senaat te zetelen en heb daar kunnen vaststellen dat het altijd een soort van Franstalige pseudonobiljons zijn, genre Armand De Decker en François Roelants du Vivier, die daar de lakens uitdelen. Ze doen dat misschien wel om in Frans-Guyana met vakantie te kunnen gaan, of op werkbezoek, zoals dat heet, maar zeker ook deels om de boel in de hand te kunnen houden.

In het kader van de doelstellingen van Barcelona en van de hernieuwde Lissabonstrategie is de ruimte een van de hefbomen voor economische groei en voor het scheppen van banen. Ik denk dat dat zeker in deze commissie voldoende aan bod moet komen. Al meer dan 3 decennia geven die ruimtevaartactiviteiten de aanzet tot de meest geavanceerde technologische vernieuwingen in België. De Belgische staat is trouwens een van de grootste sponsors van die ruimtevaartinitiatieven.

Ik zou dan ook graag willen weten hoeveel van die bedrijven die deelnemen aan al die programma's, Vlaamse bedrijven zijn en hoeveel arbeidsplaatsen ons dat in concreto oplevert. Dan zijn er nog de prioriteiten die minister Laruelle naar voren heeft geschoven. Ik wil weten in welke van die prioriteiten Vlaamse bedrijven een rol spelen, en liever nog een hoofdrol. Minister, ik begrijp dat u die cijfers misschien niet allemaal bij de hand hebt, tenzij u ze in uw antwoord aan de heer Diependaele hebt verwerkt, maar misschien kunnen ze aan het verslag worden toegevoegd.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Het gaat in hoofdzaak om een militair programma. MUSIS is een Europees samenwerkingsverband waarin naast België ook Frankrijk, Duitsland, Italië, Spanje en Griekenland hun capaciteit op het vlak van aardobservatie voor militaire- en veiligheidsoverwegingen wensen te bundelen.

Het Belgische ministerie van Defensie maakt gebruik van de Helios 2A-kunstmaan voor militaire observatiedoeleinden. In de toekomst willen de Belgische strijdkrachten dagelijks een vijftigtal opnames ontvangen via de installatie in Evere en hiervoor wenst Defensie ongeveer 90 miljoen euro te investeren. Dit bedrag zal worden gebruikt voor het MUSIS-programma waarbij het federale wetenschapsbeleid dan ook nog eens 50 miljoen euro zou toevoegen. Deze bijdrage van 50 miljoen euro zou al voorwaardelijk zijn goedgekeurd, op voorwaarde dat ook de 90 miljoen euro van Defensie wordt goedgekeurd. Dit laatste is nog niet het geval, zodat er op dit ogenblik nog geen Belgische bijdrage is aan het budget van MUSIS. De aanvragen waar u naar verwijst, zouden momenteel kennelijk gefinancierd worden met de Franse financiële bijdrage aan het project.

MUSIS is een militair ruimtevaartprogramma in multilaterale context dat in België wordt uitgevoerd en gecoördineerd door Defensie. Het gaat dus om een exclusieve federale bevoegdheid waarbij de federale overheid ook zorgt voor de informatieverbreiding naar de Belgische bedrijven. Volgens mijn informatie heeft al een informatiedag plaatsgevonden waaraan bedrijven uit heel België hebben deelgenomen.

Omdat het gaat over een programma dat exclusief tot de federale bevoegdheden behoort, is er ook geen verplichting om een gestructureerd overleg te organiseren met gewesten en gemeenschappen wat betreft de bevoegdheid Wetenschapsbeleid. Het programma wordt dan ook niet besproken in de ambtelijke Commissies Internationale Samenwerking en Federale Samenwerking (CIS-CFS) die opgericht zijn voor het intra-Belgische overleg op vlak van wetenschapsbeleid in internationale en nationale context.

Dit jaar ben ik voorzitter van de Interministeriële Conferentie voor Wetenschapsbeleid (IMCWB) en ik ben van plan om de IMCWB binnenkort voor het eerst sinds jaren opnieuw samen te roepen, onder andere met het oog op het Belgische voorzitterschap van de EU. Ik zal niet nalaten om dit dossier tijdens deze bijeenkomst aan te kaarten bij mijn collega's, in de eerste plaats bij mijn federale collega bevoegd voor het wetenschapsbeleid, waarbij ik zal pleiten voor een betere informatieverstrekking over federale initiatieven op het vlak van wetenschapsbeleid op zijn minst via het CIS-CFS-kanaal. Wanneer mijn administratie via dat kanaal geïnformeerd wordt, kan ook via de eigen kanalen bijkomende informatie over de mogelijkheden van dergelijke federale programma's verspreid worden naar de Vlaamse bedrijven en onderzoekswereld.

Tijdens deze IMCWB zal ik trouwens ook voorstellen formuleren om de intra-Belgische samenwerking en informatie-uitwisseling op het vlak van wetenschapsbeleid te versterken, ook met het oog op de talrijke Europese initiatieven rond gezamenlijke programmering van onderzoek die momenteel in de steigers staan en waarvan we de mogelijkheden niet mogen mislopen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik begrijp dat het een exclusieve federale bevoegdheid is, zeker in het kader van militair onderzoek. De federale regering is dus niet verplicht om overleg te plegen. Ik ben blij dat u dat wel wilt doen in de interministeriële conferentie en dat u het initiatief zult nemen om de informatie beter te laten doorstromen. Ik hoop dat u ook de verdeling zelf ter sprake brengt. Er zijn tal van voorbeelden. Zo is er het Boetefonds, waar er ook een probleem is. Vanuit de Vlaamse overheid mogen wij er gerust op wijzen, ook al is het niet onze bevoegdheid, dat we niet akkoord gaan met de verdeling die er aangehouden wordt.

Als ik het goed voorheb, zou volgens de informatie die wij hebben gekregen van de betrokkenen, namelijk de VRI, die 50 miljoen nog niet zijn toegekend en kunnen er nog geen aanvragen van Franstalige bedrijven geweest zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het gewicht van gericht en niet-gericht onderzoek binnen het Vlaamse innovatiebeleid

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik heb een vraag over het gewicht van het gericht en het niet-gericht onderzoek. We hebben er de voorbije jaren al over gediscussieerd omdat daar in het Vlaamse innovatielandschap wat discussie over bestaat. De twee invalshoeken hebben zeker en vast hun eigen waarheid. Het is aan het beleid om een aantal keuzes te maken.

Minister, u hebt in de beleidsnota geschreven dat intussen het aandeel van gericht onderzoek is gestegen tot ongeveer 56 percent. U hebt aangehaald dat dat voor u in de toekomst het juiste evenwicht lijkt te zijn.

We hebben bij manier van spreken de Agoria's van deze wereld. Zij vormen het industriële weefsel. De industrie vindt dat we in deze crisistijd misschien meer moeten inzetten op gericht onderzoek dat onmiddellijk een zekere economische valorisatie heeft. In enkele Scandinavische landen is het aandeel van het gericht onderzoek opgelopen tot ongeveer twee derde of 70 percent. Vanuit universitaire hoek pleit men voor voldoende aandacht voor het fundamenteel onderzoek omdat dat aan het begin van de innovatieketen ligt. Als we dat verwaarlozen, gaan we op termijn een aantal zaken missen. U opteert in uw beleidsnota voor het behoud van de huidige verdeling tussen beide onderzoeksvormen.

Minister, hoe beoordeelt u de verhouding tussen gericht en niet-gericht onderzoek? Blijft u bij dat standpunt en vindt u de huidige verdeling oké? Of vindt u dat de veranderende economische context ons noopt tot enige flexibiliteit op dat vlak? Hebt u concrete gegevens over de economische return van gericht versus niet-gericht onderzoek?

Hoe bekijkt u de werking van de bestaande instrumenten zoals het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF), het Strategisch Basisonderzoek (SBO), en het Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek (PWO)? In welke mate dragen die bij tot een economische valorisatie?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister, ik vind dit een heel interessante vraag. Ik ben nog nooit betrokken geweest bij discussies over gericht en niet-gericht onderzoek, maar ik ben zeer geboeid. Volgens mij draait alles rond de doorstroming; ik meen dat ook gelezen te hebben in uw beleidsnota. In tijden van crisis moet men aan commercialisering van onderzoek kunnen doen. Men kan niet op voorhand weten waar men het meest moet op inzetten, op fundamenteel of niet-fundamenteel, op gericht of niet-gericht onderzoek. Men moet daarom vooral de doorstroming ondersteunen van het niet-gericht naar het gericht onderzoek, naar de commercialisering. Welke initiatieven neemt u op dat vlak?

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Naast het fundamenteel en het toegepast onderzoek, of het gericht en niet-gericht, bestaat er ook een tussenniveau. In onze kenniscentra, universiteiten en hogescholen werken ook professoren die volledig vrij zijn in hun onderzoek, niet-gericht dus. Anderen zijn volledig vrij binnen een bepaald thema. Nog een andere categorie werkt heel gericht. Er is ook nog het zwaartepuntonderzoek.

Binnen het fundamentele, niet-gerichte onderzoek is er soms een zekere gerichtheid. We zien dat ook bij de steunpunten. Dertien steunpunten hadden we in het verleden. Er worden vrij themata bepaald waarin een zekere vrijheidsgraad bestaat. Er is dus een overgangszone.

De voorzitter: De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: In de meeste landen valt de budgetverdeling toch wel uit in het voordeel van gericht onderzoek. In sommige Scandinavische landen is de verhouding 70/30. Moeten wij ook niet in die richting denken? We moeten intussen wel de kool en de geit sparen. We mogen niet minder uitgeven aan niet-gericht onderzoek, maar wel het budget optrekken en dan een 70/30-verdeling realiseren.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De verhouding tussen gericht en niet-gericht onderzoek is op basis van de initiële begrotingskredieten 2010 geëvolueerd tot ongeveer 53/47, een verhouding die al enkele jaren min of meer constant is. De vrees voor een sluipende afbouw van één type onderzoek ten koste van het andere is duidelijk niet aan de orde.

Bij de verwijzing naar Finland moet ik wel extra duiding geven. Het is duidelijk dat bij hen een andere berekeningswijze gebruikt wordt dan in de ons omringende landen, waardoor de opdeling gericht/niet-gericht onderzoek niet zomaar uit de begrotingscijfers kan worden afgeleid. In Finland wordt bijvoorbeeld infrastructuur altijd bij het gericht onderzoek gerekend, wat het aandeel gericht onderzoek uiteraard doet stijgen. Een omrekening leert dat zij op een gelijkaardige verhouding gericht/niet-gericht onderzoek uitkomen als wij als we gelijkaardige criteria zouden gebruiken.

Bij de verdeling van toekomstige, bijkomende onderzoeksmiddelen zal dit evenwicht een aandachtspunt blijven. Gericht en niet-gericht onderzoek versterken elkaar immers. Landen en regio's die opteren om excellent kennissgrensverleggend onderzoek voluit te ondersteunen, plaatsen zich in een goede positie voor economische groei, een groeiende welvaart én het welzijn van alle burgers. Er is een duidelijke correlatie tussen wetenschappelijke performantie, met als maat de 'citation intensity' van de wetenschappelijke output van een land of regio, en economische welvaart, met als maat het bnp, van een land. In het kader van een relancebeleid doet de noodzaak aan gericht onderzoek, dat sneller tot concrete vermarktbare resultaten leidt, zich uiteraard ook voor. De verdeling van de bijkomende onderzoeksmiddelen zal ook deze noodzaak erkennen.

Niet-gericht onderzoek heeft primair een kennissgrensverleggende finaliteit. Het is onderzoek dat zich pas op langere termijn in de praktijk laat omzetten. Ook dient veelzijdigheid gegarandeerd te worden. Het is immers onvoorspelbaar in welke wetenschapsgebieden de belangrijkste doorbraken in de toekomst te verwachten zijn. Gericht onderzoek heeft daarentegen een expliciet maatschappelijke of economische finaliteit en leidt sneller tot concrete, vermarktbare resultaten.

Een vergelijking inzake economische return van het gericht onderzoek, met economische of maatschappelijke finaliteit, en het niet-gericht onderzoek, met een kennissgrensverleggende finaliteit, gaat gezien de verschillende primaire finaliteiten en tijdshorizonten moeilijk op. Ik beschik dan ook niet over cijfers die de economische return van niet-gericht onderzoek in Vlaanderen in kaart brengen. Op macroniveau is het echter wel een feit dat landen die voldoende investeren in niet-gericht onderzoek, het op lange termijn ook economisch beter blijken te doen. Echter, het pad van niet-gericht onderzoek naar economische return is niet lineair en evenmin kort in de tijd.

Het niet-gericht onderzoek dient immers te worden aangevuld, langsheen de innovatieketen, met gericht onderzoek, met marktontwikkeling en internationalisatie, en, niet het minst, met ondernemerschap. Niet-gericht onderzoek is met andere woorden een nodige, doch niet voldoende voorwaarde tot economische groei en welvaartscreatie.

Echter, het is duidelijk dat indien we onze inspanningen voor niet-gericht onderzoek zouden afbouwen, we dan wel een vitale schakel in deze welvaartscreatie ondergraven. Het is bovendien duidelijk dat een aantal succesverhalen, zoals de strategische onderzoekscentra, bijvoorbeeld het Interuniversitair Micro-electronicacentrum (IMEC), het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB), het Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie (IBBT), VITO, en de valorisatie die daaruit volgt, maar mogelijk zijn omdat er ook een belangrijk aandeel fundamenteel onderzoek bestaat.

Er zijn verschillende wetenschappelijke studies in het domein van economics of science die aantonen dat de sterkte van de Verenigde Staten in innovatief ondernemerschap juist komt omdat er zo massaal in fundamenteel onderzoek wordt geïnvesteerd. Meer bepaald, de vele tientallen jaren van massale investeringen in niet-gericht onderzoek door de National Science Foundation, zijn een aantoonbare en wezenlijke bron van innovatief ondernemen gebleken, zowel binnen bestaande ondernemingen – het zogenaamde intrapreneurship – als via nieuwe startende ondernemingen – het zogenaamde entrepreneurship.

Vernieuwing vloeit dus niet enkel voort uit de markt, maar zeker ook uit fundamenteel onderzoek, niet het minst waar het doorbraken betreft. Denken we maar aan de verschillende domeinen waarin Vlaamse biotechnologiebedrijven vandaag actief zijn, of nog, het domein van nanotechnologie waarin steeds meer bedrijven zich willen bewegen.

In 2007 werd een analyse van het Industrieel Onderzoeksfonds doorgevoerd. Op basis van de resultaten van deze analyse is het instrument bijgestuurd. In het kader van de beleidsnota werd vermeld dat de verdere uitrol van deze aanpassingen in de komende jaren centraal zal staan. Concreet betekent dit dat de parameters, op basis waarvan de middelen verdeeld worden, verbreed zijn en meer resultaatgericht worden, de middelen verbonden zijn aan de opmaak van een strategisch plan en het toepassingsgebied is uitgebreid tot de hogescholen. De parameters op basis waarvan de middelen verdeeld worden, onder andere inkomsten uit industriële contractinkomsten en opgerichte spin-offs, vormen een permanent evaluatie-instrument.

Het SBO-programma biedt steun aan vernieuwend hoogwaardig onderzoek dat in geval van wetenschappelijk succes een vooruitzicht biedt voor toekomstige economische toepassingen. Het doel is bij te dragen aan een instroom van nieuwe ideeën en concepten die op langere termijn de basis kunnen zijn voor een nieuwe generatie van producten, processen of diensten in de bedrijfswereld. De implementatie van de economische toepasbaarheid gebeurt door samenwerking met bedrijven en transfer van de kennis naar die bedrijven.

Door de grotere afstand van de markt zal een succesvol SBO-project in de eerste plaats resulteren in opvolgingsprojecten Onderzoek en Ontwikkeling (O&O). Om de dialoog te stimuleren omringen de uitvoerders van een SBO-project zich van bij de start van het project met een begeleidingscommissie van bedrijven, namelijk de gebruikersgroep, die een forum biedt voor latere samenwerking en valorisatietrajecten. Tevens worden bij de selectie van de SBO-projecten zowel de wetenschappelijk-technologische dimensie als de valorisatiedimensie van de ingediende voorstellen prominent geëvalueerd. Opnieuw is het dus een en-verhaal, en zeker geen of-ofverhaal.

In de eerste helft van 2007 werd een effectenmeting uitgevoerd voor het SBO-programma, en de voorlopers van dit programma, het Generisch Basisonderzoek aan de Universiteiten (GBOU) en Strategische Technologieën voor Welzijn en Welvaart-programma (STWW). Uit de resultaten bleek dat deze programma's er goed in geslaagd zijn om een niche in te vullen die zich bevindt tussen het niet-gericht onderzoek enerzijds en het industrieel of toegepast onderzoek anderzijds, maar ook dat er duidelijk onvoldoende samenwerking was tussen de uitvoerders en de bedrijven. Veel projecten bleven eenrichtingsverkeer.

In navolging van deze effectenmeting werd het programma bijgevolg bijgestuurd om de samenwerking te stimuleren, met een aanpassing van het selectiesysteem om de steun primair

toe te kennen aan projecten waar een duidelijke dialoog en samenwerking aanwezig is. Tegelijk wordt erover gewaakt de positionering te behouden, zodat de focus op hoogwaardig onderzoek dat in geval van wetenschappelijk succes een vooruitzicht biedt voor latere economische toepassingen, ongewijzigd blijft.

Het valt trouwens op dat de bedrijven zelf vragende partij zijn om het strategisch basisonderzoek, met een langetermijnoriëntatie, zeker niet te verwaarlozen in het innovatie-instrumentarium van de Vlaamse overheid. De selectie van SBO-projectvoorstellen gebeurt via een jaarlijkse oproep. De bijsturing werd gerealiseerd in drie stappen. Een eerste stap werd doorgevoerd bij de oproep opengesteld in 2007, verdere preciseringen werden doorgevoerd bij de oproepen opengesteld in 2008 en 2009. Hierbij werden de selectiecriteria aangepast en werd in de mogelijkheid voorzien voor financiering van een voortraject voor de projecten in het maatschappelijke programmaonderdeel, waarbij de aanvragers de kans wordt geboden een netwerk met potentiële gebruikers uit te bouwen voorafgaand aan de indiening van een voorstel. De impact van deze aanpassingen op de valorisatie van de projectresultaten via samenwerking met de bedrijven na de uitvoering van de projectuitvoering, zal in de toekomst nauwlettend worden gevolgd.

Sinds 2003 investeert de Vlaamse overheid expliciet geld in projectmatig wetenschappelijk onderzoek binnen de professionele bacheloropleidingen. Drie aspecten kenmerken het PWO: het maakt gebruik van wetenschappelijke resultaten; het vertrekt vanuit de praktijk, vanuit het werkveld; en de resultaten in de vorm van producten, instrumenten of methoden hebben een impact op het onderwijs aan de hogeschool.

Studenten worden mee ingeschakeld in dit onderzoek, zodat ze tijdens de opleiding met onderzoeksmethodologieën worden geconfronteerd. Het onderzoek dient dus ook relevant te zijn voor een of meerdere professionele bacheloropleidingen van de hogeschool. PWO legt dus een duidelijke link tussen hogescholen en bedrijven, voornamelijk de kmo's, en zijn in die zin een goede aanvulling op de bovenstaande programma's. PWO levert voordelen op, zowel voor hogescholen als voor de universiteit.

Het is een belangrijke stap bij de professionalisering van de hogeschooldocenten en kweekt ook bij hun studenten een gevoeligheid voor het belang van onderzoek en innovatie. Bovendien ontdekken hogescholen zo gemakkelijker nieuwe trends die ze in hun onderwijs kunnen integreren. Universitaire onderzoekers krijgen via PWO een unieke kans om te leren uit onderzoek rond zeer specifieke praktijkthema's die voor hen als onderzoeksonderwerp misschien minder interessant zijn.

Wat de werking van het PWO betreft, is in het decreet betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap voorzien dat een deel van de middelen vanaf 2011 wordt uitbetaald op basis van een reeks van weloverwogen voor dit onderzoek relevante output-indicatoren. Uiteraard zal erop worden gelet dat hier geen administratieve overlast wordt gecreëerd.

De associaties zijn bezig met het afronden van een strategisch beleidsplan inzake het IOF en hun interfaceactiviteiten. Dat plan zal ertoe bijdragen dat de middelen effectiever worden ingezet in de constellatie van de associaties en zal de samenwerking met het bedrijfsleven en de valorisatie van het onderzoek verstevigen. Een mogelijkheid die ik zal onderzoeken, is de stroomlijning van de toepassingsgerichte financieringskanalen, zoals IOF, academisering en PWO, en hun werking rekening houdend met de eigenheid en de achterliggende doelstellingen van ieder kanaal.

Zoals hierboven gesteld, werd het SBO-programma in navolging van de effectenmeting in 2007 bijgestuurd om de samenwerking te stimuleren, met een aanpassing van het selectiesysteem om de steun primair toe te kennen aan projecten waar een duidelijke dialoog en samenwerking aanwezig is. Tegelijk werd erover gewaakt de positionering te behouden zodat de focus op hoogwaardig onderzoek dat in geval van wetenschappelijk succes een

voorzicht biedt voor latere economische en maatschappelijke toepassingen, ongewijzigd blijft.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Het is inderdaad belangrijk om het niet-gericht onderzoek niet te verwaarlozen. We moeten de uitdaging beantwoorden hoe we de valorisatie kunnen optimaliseren. Wat de volgende weken heel actueel zal worden, is de discussie over het hoger onderwijs en de inkanteling ervan bij de universiteiten. Het werkveldgericht onderzoek voor de kmo's door de hogescholen moet goed worden bewaakt.

Het PWO heeft daar zijn rol in te spelen. Die uitdaging moeten we de volgende weken bekijken zodat we ook daar het juiste evenwicht vinden opdat de inkanteling van de hogescholen naar het universitair onderwijs geen negatieve effecten zou hebben op het werkveldgerichte onderzoek dat nu onder meer ook via het PWO en de Tetra's wordt geleverd.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, van harte dank voor het omstandige antwoord. Er zitten enkele interessante pistes en goede aanzetten in. Er gebeurt inderdaad onderzoek naar de relatie tussen de macro-economische prestaties van een land en de investeringen in O&O. Tegelijkertijd zijn er toch ook wel enige empirische kanttekeningen bij te plaatsen. Zo hebben wij in Vlaanderen heel veel Chinese studenten en onderzoekers. Je ziet in de 'citation counts' dat er heel veel Chinese onderzoekers topresearch doen. Maar de economische groei van China komt vaak van laagtechnologische productie. Wij trekken nog vaak naar ginder. En veel van de groei van Japan van na de Tweede Wereldoorlog kwam vaak van kopieergedrag.

U zegt dat het een noodzakelijke maar niet een voldoende voorwaarde is. En u legt de link naar het entrepreneurship en het intrapreneurship. Ik ondersteun dat.

U noemt het IMEC en nog een aantal van die centra als goede voorbeelden. Ik ben het daarmee eens. Naar aanleiding van onze discussie over de competentiepolen, het Vlaams Instituut voor Mobiliteit (VIM) en dergelijke, waarbij ik een aantal kritische kanttekeningen plaatste, ben ik de afgelopen weken in het veld met een aantal mensen gaan spreken. Het probleem van het VIM en andere competentiepolen en de oplossing van het IMEC en andere heeft hiermee te maken dat de bedrijven die in het VIM en andere competentiepolen niet het achterste van hun tong laten zien, dat wel doen bij het IMEC wanneer ze samen met het IMEC werken. De reden is dat het IMEC over een grote eigen staf van fundamentele onderzoekers beschikt. De bedrijven gaan met veel 'goesting' naar daar omdat het IMEC zelf een kritische massa heeft. In het VIM zitten geen onderzoekers. Het VIM is een doorgeefluik. Dat betekent dat zij op hun hoede zijn.

We moeten leren van wat het IMEC zo succesvol maakt, ook in zijn valorisatie en spin-off. Dat hebben onze competentiepolen op dit ogenblik minder. Het gaat vaak over kritische massa. Als ik dan denk aan de groep onderzoekers in Nederland rond elektrische wagens: daar zitten er 400 bij elkaar. U hebt 400.000 euro gegeven aan het VIM. Naar het IMEC wijzen, waar het wel lukt, is een goede insteek. Meteen ligt daar een deel van de oplossing voor onze competentiepolen, die we de komende weken of maanden moeten hervormen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het landbouwonderzoek binnen het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, het beschikbare landbouwareaal wordt geschat op zo'n 5 miljard hectare op een totale landoppervlakte van 13,1 miljard hectare. Van deze 5 miljard hectare is maar 1,5 miljard hectare permanente cultuurgrond. Gemiddeld elke 10 seconden verdwijnt er echter een hectare landbouwgrond, en de wereldbevolking blijft ondertussen groeien. Om in 2050 9 miljard mensen te kunnen voeden, is het dus aangewezen om de huidige voedselproductie te verdubbelen.

Een verhoogde productie van landbouw- en veeteeltproducten zal moeten worden gerealiseerd op ongeveer dezelfde oppervlakte als er momenteel ter beschikking staat, en dit vereist een substantiële verhoging van de middelen voor landbouwonderzoek. Ook België schaarde zich achter deze conclusies van de Food and Agriculture Organization (FAO) en de EU.

Een toename van de productie zal op een duurzame manier moeten geschieden, maar tegelijkertijd ook op een intensievere wijze. Om dit te bereiken, is een coherent beleid op het vlak van het collectieve landbouwonderzoek broodnodig. De innovaties die in Vlaanderen ontwikkeld worden, komen immers uiteindelijk ook het Zuiden ten goede.

Het Platform voor Landbouwonderzoek, waarin vertegenwoordigers zetelen van de onderzoeksinstituten, praktijkcentra, landbouworganisaties en het beleid, kreeg van de minister-president in de vorige legislatuur de opdracht om de langetermijnprioriteiten voor het Vlaamse landbouwonderzoek vast te leggen en te bundelen in een witboek. Het Witboek Landbouwonderzoek werd in maart 2009 officieel voorgesteld. Vijf uitdagingen worden daarin naar voren geschoven: het uitbouwen van onderzoek als basis voor innovatie door een betere verankering; het identificeren van prioritaire onderzoeksdomeinen en kennisvragen; het realiseren van een betere afstemming van de financiering; het bijsturen van de organisatie van het onderzoekslandschap en de doorstroming van informatie; de valorisatie van het opgebouwde intellectuele kapitaal.

In het Vlaamse regeerakkoord 'Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden' van 15 juli 2009 lezen we in het hoofdstuk 'De open ondernemer': "We investeren in onderzoek en innovatie door de uitvoering van het Witboek Landbouwonderzoek, zodat ook de komende jaren nieuwe kennis de land- en tuinbouwsector krachtig ondersteunt." In het hoofdstuk 'Innovatiecentrum Vlaanderen' lezen we dan weer de niets aan de verbeelding overlatende ondertitel 'Volharden in meer middelen voor O&O'.

Onderzoek in de land- en tuinbouwsector is vooral collectief onderzoek omdat een individueel bedrijf natuurlijk niet de capaciteiten heeft om dit onderzoek te bekostigen. Bij de overheveling van de landbouwbevoegdheden in het kader van het Lambermontakkoord werd in 2001 het contractueel landbouwkundig onderzoek door de Vlaamse Regering toegewezen aan het beleidsdomein Wetenschappen en Technologische Innovatie. Het beheer en de opvolging werden concreet opgedragen aan het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT).

In 2008 werden 39 projectaanvragen ingediend voor een totaal van 30,4 miljoen euro aan gevraagde steun. Zoals in 2007 moest een belangrijk deel van het begrote bedrag al worden benut voor de verlenging van lopende projecten. Concreet restte er zeer weinig voor nieuwe projecten. Hoewel het totale steunvolume van het IWT in de periode 2005 tot 2008 met maar liefst 36 percent toenam, nam de begroting voor het landbouwonderzoek niet toe. Ze nam het laatste jaar zelfs lichtjes af.

Minister, ‘stilstand is achteruitgang’ zegt het spreekwoord. En als het gaat om onderzoek en innovatie, dan telt het dubbel zo sterk. De vaststelling is er: de laatste 5 jaar is in de begroting van het IWT geen euro extra meer voorzien voor landbouwonderzoek.

Vandaar mijn vragen en suggesties, minister. Ik vraag eerst en vooral meer aandacht en in voldoende middelen te voorzien voor landbouwonderzoek, gezien het grote belang, niet alleen in Vlaanderen maar ook op Europees en mondiaal vlak, zoals ik heb geschetst. Binnen het IWT is landbouwonderzoek het kleine broertje. Ik suggereer daarom het geheel van het landbouwonderzoek te plaatsen binnen het beleidsdomein Landbouw. Dit was trouwens ook het geval in de periode dat Landbouw nog een federale aangelegenheid was.

Collega's, enkele weken geleden bracht ik samen met de commissie Landbouw en meerdere collega's een bezoek aan het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). Dat is een bijzonder interessante instelling. Er werken bijna 600 mensen, de helft van hen op A-niveau: universitair en doctors. Er wordt heel belangrijk onderzoek verricht, voor Vlaanderen maar toch ook met een grote uitstraling in het buitenland. Men heeft ons daar attent gemaakt op de versnippering van bevoegdheden die er op dit moment is, en men heeft er ons ook – en vergeef mij de uitdrukking – de kafkaïaanse toestand laten zien waarin een deel van het complex dat men daar heeft, zich bevindt. Daar moeten dringend investeringen gebeuren, maar het is minister Bourgeois die hiervoor bevoegd is. Ik heb hem daarover eergisteren, samen met enkele collega's, ondervraagd en ik heb daarover ook een motie ingediend.

Minister, wij denken dat indien alles meer in één beleidsdomein zou vallen en indien er efficiëntere structuren zouden zijn, dat dan ook de kans zou bestaan dat er een efficiëntere werking tot stand zou komen.

De voorzitter: De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Minister, ik heb geen heimwee naar de tijd dat Landbouw nog een federale materie was, maar deze als vraag vermomde suggestie van de heer De Meyer lijkt me op het eerste gezicht een vrij goed idee.

In de beleidsnota legt u op het gebied van onderzoek en ontwikkeling duidelijk niet de nadruk op de landbouwsector. Het lijkt me goed om dat te doen. Indien u de suggestie van de heer De Meyer genegen bent, dan zult u in elk geval duidelijkheid moeten verschaffen over wat er precies zal worden overgeheveld naar Landbouw. Komen die beleidsdomeinen dan bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) terecht?

Mevrouw Patricia Ceysens: Mijnheer de Meyer, toen u bij ILVO bent geweest, hebben ze u daar misschien ook wel gezegd dat wij wel een forse inspanning hebben geleverd tijdens de vorige legislatuur om een deel van de infrastructuur te upgraden. Zij waren daar heel dankbaar voor.

Het is inderdaad een wat miskende maar zeer mooie instelling die ook heel belangrijk onderzoek verricht voor de voedingscomponent. De voedingsindustrie is daar heel tevreden over.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, uiteraard zijn er ook heel wat positieve punten. Enkele jaren geleden, toen u nog bevoegd minister was, heb ik u daarover ondervraagd. Er waren toen ook al een aantal zorgen.

Mevrouw Patricia Ceysens: We hebben daar behoorlijk wat geld voor vrijgemaakt.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De overheveling van de financiering van het landbouwonderzoek naar het beleidsdomein Landbouw is op zich geen oplossing voor het gestelde probleem. Het budget voor landbouwonderzoek is zoals voor de andere programma's in het beleidsdomein Wetenschap en Innovatie onderhevig aan besparingen. Rekening houdend met het feit dat dit

budget de laatste jaren onveranderlijk is gebleven, werd de besparing bij landbouwonderzoek beperkt tot 5 percent voor 2010.

Sinds de opstart van het programma Landbouwonderzoek bij het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie in 2004, zijn er in totaal 302 projectaanvragen ingediend, waarvan er 93 in aanmerking komen voor steun. Als we de verlenging van lopende projecten en de steun aan nieuwe projecten samen nemen, dan betekent dit een totaal steunvolume van ongeveer 48 miljoen euro die over een periode van 5 jaar is vastgelegd voor landbouwonderzoek. In vergelijking met fondsen die naar andere sectoren vloeien, is dat een relatief hoog bedrag.

Naast het programma Landbouwonderzoek zijn er bovendien nog andere subsidiemogelijkheden binnen het IWT voor projecten met concrete toepassingen in de land- en tuinbouw. De land- en tuinbouwbedrijven met een rechtspersoonlijkheid kunnen een aanvraag indienen in het kmo-programma voor innovatiestudies en -projecten. Voor deze die gegroepeerd zijn in een sector- of een beroepsorganisatie, bestaat tevens de mogelijkheid om te participeren in het programma voor Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden (VIS).

Binnen dit programma zijn er twee projecttypes voor kennisoverdracht die goed aansluiten bij de noden van de land- en tuinbouwpraktijk. Het betreft de ondersteuning van projecten die Technologische Dienstverlening (TD) of Thematische Innovatiestimulering (TIS) beogen.

Als we de agrofoodketen in zijn geheel beschouwen, dan stellen we vast dat heel wat bedrijven uit de toeleveringssector zoals landbouwmachines, plantenveredeling, diervoeding enzovoort, regelmatig een beroep doen op het steunprogramma Onderzoek en Ontwikkeling (O&O), waarvan de resultaten op langere termijn eveneens gevaloriseerd kunnen worden door de land- en tuinbouwsector.

Ten slotte zijn er nog de onderzoeks- en de Baekelandmandaten die aan jonge wetenschappers de mogelijkheid bieden om vanuit het onderzoek de brug te slaan met het bedrijfsleven. Over de periode 2005-2009 vertegenwoordigden de bovenvermelde maatregelen een steunvolume voor projecten met concrete toepassingen in de land- en tuinbouw van gemiddeld 4,33 miljoen euro per jaar. Ik zal een overzichtstabel aan het verslag laten toevoegen voor die verschillende jaren.

Er zijn een aantal goede argumenten om landbouwonderzoek wel bij het IWT te houden. Zo heeft het IWT een uitstekende trackrecord in de evaluatie van O&O-projecten. Het feit dat het IWT ook heel wat projecten behandelt die ondersteunend zijn voor de landbouwsector, maakt dat het IWT het algemeen overzicht kan behouden en goed geplaatst is voor de beoordeling van de complementariteit.

Daarnaast is er een aantal aan landbouw gerelateerde domeinen zoals voeding en bio-energie die ook door het IWT worden behandeld, wat als een sterk voordeel kan worden beschouwd.

Het IWT heeft het beleidsdomein Landbouw steeds actief betrokken bij de evaluatie van de projecten landbouwonderzoek. Zo werden er in overleg met de Vlaamse landbouwadministratie een aantal indicatoren opgesteld op basis waarvan de bijdrage van een project op het vlak van duurzame landbouw correct kan worden ingeschat. Daarbij werd uitgegaan van zowel de ecologische, de economische als de sociale aspecten van duurzame landbouw.

Ook bij de beoordeling van het valorisatiepotentieel van de projectvoorstellen wordt het advies gevraagd van de Vlaamse landbouwadministratie over de relevantie voor de land- en tuinbouwsector. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de prioriteiten van het beleidsdomein Landbouw zoals opgenomen in het witboek Landbouwonderzoek. De ambtenaren van de Vlaamse landbouwadministratie nemen ook deel aan de mondelinge colleges van deskundigen.

Het Platform voor Landbouwonderzoek is het overlegorgaan bij uitstek waar samen met de onderzoeksactoren en de landbouworganisaties, over het beleidsdomein heen, van gedachten

wordt gewisseld over de prioriteiten en de toekomststrategie van het landbouwonderzoek in Vlaanderen alsook in het kader van internationale programma's.

Het beleidsdomein Wetenschap en Innovatie en het IWT zijn in dit forum steeds vertegenwoordigd, wat een coherent beleid op het vlak van het collectief landbouwonderzoek bewerkstelligt.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik heb uw antwoord met veel aandacht beluisterd. De cijfers waarover ik beschik, geven een genuanceerder beeld dan de cijfers die u ons aanbiedt vanuit de administratie. Ik baseer me onder andere op het activiteitenverslag van het IWT. Als ik de stijging voor de andere domeinen vergelijk met de cijfers in Landbouw, dan kom ik tot een andere conclusie. U zult me dat niet kwalijk nemen. Ik wil dit uiteraard verder bestuderen, waardoor onze opinies misschien wat nauwer aansluiten. Ik raad u echter ook aan om een aantal cijfers nog wat verder te laten onderzoeken.

Wat de structuren betreft, zitten we vandaag niet op dezelfde golflengte. Voor mij is het essentieel dat we een signaal geven dat landbouwonderzoek ook in Vlaanderen erg belangrijk is en dat we dit moeten opvolgen binnen de Vlaamse Regering.

Tot slot, voorzitter, als u met uw commissie een werkbezoek doet en u komt in de buurt van Merelbeke, dan raad ik u aan eens langs te gaan bij het ILVO, zodat u daar meer kennis kunt opdoen over de problematiek.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, in deze tijd van besparingen is het heel belangrijk dat er zo snel mogelijk naar een nultekort wordt gestreefd. Iedereen moet zijn bijdrage leveren. Het komt er dan op aan om de schaarse middelen optimaal te gebruiken met een zo groot mogelijke valorisatie. Dan moeten we durven evalueren wat de beste structuur is waarin die middelen optimaal kunnen worden aangewend. Vandaar de discussie die de heer De Meyer op gang trekt. We moeten ook out of the box durven te denken. Ook voor landbouwonderzoek moeten we nagaan welke structuur het beste resultaat oplevert. Dat is een oefening die de moeite waard is.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, u hebt een volledige uiteenzetting gegeven over het landbouwonderzoek. Een cijfer dat me opviel, was het toch wel zeer lage slaagpercentage van de ingediende projecten. Minder dan 30 percent van de projecten wordt gevaloriseerd. Dat is weinig vergeleken met andere programma's. Er zijn er die nog slechter scoren, maar de bedoeling is toch een iets hoger percentage te bereiken. Ofwel is er een gebrek aan middelen, ofwel is er iets mis met de projecten, ofwel ligt het aan de beoordeling. Kunt u daar meer toelichting bij geven?

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Ik wil de discussie naar aanleiding van de vraag van de heer De Meyer zeker voeren. Op dit moment zie ik toch wel twee tegenwerpingen en zou ik veeleer geneigd zijn de minister te volgen. Als we dat voor Landbouw doen, zullen ook andere sectoren het beleid met betrekking tot O&O voor hun departement terugvragen. O&O centraliseren in één Departement Economie, Wetenschap en Innovatie, of wat dan ook, biedt schaalvoordelen.

Zo dadelijk zullen we het hebben over ARKImedes. We moeten niet alleen nadenken over het fundamenteel en het praktijkgericht onderzoek, maar ook over O&O in het kader van het bedrijfsonderzoek. Mijnheer De Meyer, wat dat betreft, bent u nog beter geplaatst, maar ik verkies nog altijd landbouwbedrijven te beschouwen als gewone kmo's en ze dus zo veel mogelijk in reguliere systemen van innovatiesteun, zoals zaaikapitaal en risicokapitaal, te

krijgen, als een gewone gezonde business. Dat geldt wat mij betreft dus ook op dit moment, maar nogmaals, ik zal daarover nadenken, want ik vind dit inderdaad wel een interessante aanzet, maar mijn eerste gevoel is dat ik dit liefst voorlopig in één organisatie wil houden.

Minister Ingrid Lieten: Ik denk dat mijn standpunt duidelijk is. Wat efficiëntieoefeningen betreft, daarmee ben ik het volledig eens. Ik zou dan ook vooral willen inzetten op projecten, en veel minder op structuren. Ik denk dat dat op zich een efficiëntieoefening is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een nieuwe kapitaalronde in het kader van ARKImedes-bis

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia Ceysens tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een nieuwe kapitaalronde in het kader van ARKImedes-bis

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, mijn vraag heeft betrekking op de aangekondigde tweede kapitaalronde in het kader van de ARKImedesregeling. We hebben hier niet de tijd, en het lijkt me ook niet nodig in dit gezelschap, om die regeling in detail te beschrijven. Iedereen kent het mechanisme ondertussen wel.

Het ARKImedes-Fonds werd in 2005 opgericht om risicokapitaal in Vlaanderen structureel te activeren. De bedoeling was de toegang tot het risicokapitaal te vereenvoudigen voor beloftevolle kmo's die hun expansie willen financieren. Die ARKImedesregeling is er voor zogenaamde transitionele bedrijven: starters en kmo's die een nieuw product op de markt willen brengen, waarvan de eerste inkomsten van commercialisering pas in de toekomst zullen worden gerealiseerd. Dat heeft als gevolg dat dat soort ondernemingen vaak onvoldoende voorbereid zijn op de kapitaalmarkt. Ze worden vaak als te risicovol beschouwd voor schuldfinanciering via financiële instellingen, en zelfs vele durfkapitalisten verkiezen latere financieringsstadia.

Er is dus duidelijk sprake van een marktfalen, en dat op zich rechtvaardigt voor LDD de interventie van de overheid als katalysator voor het privé-initiatief. Voor alle duidelijkheid: LDD steunt die eerste regeling en ook het tweede initiatief. We hebben echter wel wat kritische vragen over de implementatie en de uitvoering.

Het ARKImedes-Fonds haalde in september 2005 110 miljoen euro op bij het publiek. Dat gebeurde met een gecombineerde uitgifte van aandelen, ten bedrage van 75 miljoen euro, en van obligaties, ten bedrage van 35 miljoen euro. De meest recente rapporten van ARKImedes leren ons dat de middelen van het ARKImedes-Fonds voor 104,7 miljoen euro zijn toegewezen aan twaalf ARKIV's.

Voor alle duidelijkheid, het is niet het fonds zelf dat steun verleent. Dat gebeurt via bestaande durfkapitalisten. Zij wijzen via hun structuren geld toe aan jonge durfondernemingen, die daarvoor dus gebruik maken van die ARKImedesregeling. Er is dus nog een tussenpersoon, de zogenaamde ARKIV's. De meeste van die ARKIV's hebben nog tot het einde van dit jaar om te investeren in nieuwe dossiers. Daarna zijn enkel nog opvolgingsinvesteringen mogelijk.

Nu heeft de Vlaamse Regering op 26 februari aangekondigd dat de weg zal worden geopend voor ARKImedes-bis. Uit de notulen van de ministerraad blijkt ook dat de regering daartoe

haar goedkeuring heeft gegeven aan een wijziging van het ARK-decreet, op vraag van de Europese Commissie. Nogmaals, we zijn tevreden dat u hebt beslist dat tweede ARKImedes-fonds op te starten, zoals u dat trouwens ook hebt aangekondigd in uw beleidsnota.

Minister, in de commissievergadering van 10 december 2009 hebt u op een vraag van de heer Van Malderen aangegeven die tweede kapitaalronde te ramen op 100 miljoen euro. Kunt u die raming toelichten? Hoe komt u eigenlijk tot dat bedrag? Het jongste jaarverslag dat we hebben van ARKImedes, het jaarverslag 2008, dat is verschenen in juni 2009, stelde het volgende: “Momenteel is er een marktstudie lopende om de behoeften aan risicokapitaal in Vlaanderen te kwantificeren.” Is uw raming gebaseerd op die studie? Wanneer kan die studie ter beschikking worden gesteld?

In diezelfde commissievergadering kon u nog geen uitsluitsel geven over de diverse modaliteiten van de tweede kapitaalronde. Kunt u die vandaag al wel toelichten? Ik wil kort zeggen waarover het gaat. Voor de beleggers in aandelen was er in het kader van de eerste kapitaalronde een belastingvoordeel van toepassing, en een gewestwaarborg van 90 percent van de intekenwaarde. Voor de beleggers in obligaties was er geen belastingvermindering, maar wel 100 percent gewestgarantie. Komt er nu opnieuw een belastingvoordeel voor particulieren die participeren? Zal er een gewestwaarborg zijn?

Op 10 december hebt u ook een grondige evaluatie aangekondigd van de werking, met het oog op bijsturing. Eergisteren is een artikel verschenen in De Standaard, waarin het hoofd van de afdeling Venture Capital van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv) over de ARKImedesregeling heeft gesteld: “Het is een veel te administratief gebeuren. Er zijn veel te veel regeltjes waarmee men rekening moet houden. Geen enkele van de investeringen die we via die structuur deden, paste zo zonder meer in dat concept. Er was altijd wel iets.” Het gaat dus over de ARKIV van de Gimv. Diezelfde persoon stelt: “Het is niet omdat je kwistig met geld strooit, dat je meer winnaars zult hebben. Je kunt beter de middelen concentreren op wat potentiële winnaars.”

Die mensen weten waarover ze het hebben. Ze spreken met kennis van zaken. Er blijkt dat de regeling te complex en te strak regelgevend is, en dat de beleidsruimte heel erg ingeperkt is. Zo mag er bijvoorbeeld niet in life sciences worden geïnvesteerd. Dat is toch wel een belangrijke beperking. Bijsturingen zijn dus nodig, zo niet dreigt de regeling haar doel voorbij te schieten. Minister, erkent u, op basis van die aangekondigde evaluatiestudie, de problemen zoals die worden geschetst door de Gimv-topman? Welke bijsturingen zullen er gebeuren met het oog op die tweede kapitaalronde?

Het tweede ARKImedes-Fonds moet voor 8 juni 2010 worden opgericht, in overeenstemming met de goedkeuring die de Europese Commissie heeft gegeven aan de ARKImedesregeling. Er moeten dus nog een aantal stappen worden gefinaliseerd, zoals de financiering van het tweede fonds, de consultaties met de sector, de erkenningen van de ARKIV's, de juridische oprichting ervan enzovoort. Kunt u al een tijdsplanning geven voor de nieuwe kapitaalronde?

Het is zo dat de ARKImedesmiddelen niet volledig van bij het begin zijn geïnvesteerd. Dat zal waarschijnlijk ook bij die tweede ronde niet het geval zijn. Initieel beschikte dat fonds dus over heel wat liquiditeiten. ARKImedes kan vrij beleggen en valt niet onder het rechtstreeks toezicht van de minister van Financiën, maar natuurlijk zetelen er wel vertegenwoordigers van de politieke partijen in. Het jaarverslag 2008, dat in juni 2009 beschikbaar was, stelt: “In afwachting van de investering van de middelen in ARKIV's, belegt het ARKImedes-Fonds de beschikbare middelen op tijdelijke basis. De keuze van de thesauriebeleggingen is in handen van een thesauriecomité, dat periodiek verslag uitbrengt bij de raad van bestuur.”

Minister, u weet ook dat in 2006 28 miljoen euro van het opgehaalde geld belegd werd in CDO's, de collateralized debt obligation, beter bekend als de rommelkredieten. Door de financiële crisis stortte de markt voor CDO's volledig in elkaar, waardoor er een waardevermindering moest worden geboekt van 5,6 miljoen euro op deze belegging. Het

ARKimedes-Fonds heeft ondertussen beslist om te wachten met het verkopen van de CDO's om de eenvoudige reden dat ze momenteel niet kunnen worden verkocht op de financiële markt zonder verlies, en bovendien worden op dit moment de specifieke CDO's waarin werd belegd, zelfs niet verhandeld.

Toen LDD nog geen zelfstandige fractie was, hebben mijn voorgangers er al op gewezen dat dat problematisch is. Het is immers zo dat die middelen werden opgehaald bij het brede publiek met het oog op het versterken van de Vlaamse economie. Door een belegging op een financiële markt in een risicovol product zal een kwart van het eerste fonds in het slechtste geval geblokkeerd blijven tot de vervaldatum van deze CDO's, respectievelijk in 2016 en 2017. Dat betekent dat een kwart van het geld mogelijk pas in 2016-2017 zal kunnen worden geïnvesteerd in de Vlaamse economie. Bovendien is het niet zeker dat de 28 miljoen euro volledig zal worden gerecupereerd.

Wij hopen dat er lessen worden getrokken in de tweede kapitaalronde. Is het volgens u wenselijk dat deze middelen, die bedoeld zijn om te worden geïnvesteerd in de Vlaamse economie, in afwachting van investeringsbeleggingen worden belegd op de financiële markt? Zo ja, in welke instrumenten? Zult u maatregelen nemen om te vermijden dat te risicovolle beleggingen opnieuw gebeuren? Welke garanties zullen er ingebouwd worden om te vermijden dat de ARKimedesmiddelen in afwachting van een bestemming, opnieuw zullen worden belegd op de financiële markten? Ik heb het immers al gezegd: er is een grote autonomie van het ARKimedes-Fonds.

Mevrouw Patricia Ceysens: Ook wij zijn vragende partij om een tweede ARKimedes-Fonds op te richten. We hebben de intentie daartoe tijdens de vorige legislatuur al bij de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) geïntroduceerd. We hebben een persconferentie gegeven waarbij we een aantal maatregelen voorstellen die volgens ons in een economische relance kunnen voorzien, namelijk win-winlening en uitbreiding van de gewestwaarborgen naar factoring, kredietmaatschappijen en kredietverzekeraars, en een voorstel van resolutie om nu toch over te gaan tot het lanceren van een tweede ARKimedes-Fonds.

Onze persconferentie was nog maar net afgelopen, en er kwam een reactie van de minister-president, die liet verstaan dat dat allemaal die vrijdag 26 februari op de ministerraad zou worden beslist. Ik heb de documenten opgevraagd en bekeken. Er is inderdaad een voorstel in verband met een win-winlening. Dat is naar de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) vertrokken, en ik neem aan dat we dat ook in deze commissie zullen krijgen. Er zat in diezelfde nota een heel kleine aanpassing, waar ook de heer Vereeck naar heeft verwezen, voor ARKimedes om de regelgeving aan te passen naar aanleiding van een deel van de bezwaren van Europa. Men antwoordt alleen op de mogelijkheid om ook buiten Vlaanderen te kunnen investeren. Daarmee zijn nog niet alle vragen van Europa opgelost, maar slechts één deelaspect.

Men heeft het voorgesteld alsof het een tweede ronde was, maar eigenlijk ging het om een zeer kleine aanpassing aan het decreet. Dat heeft hoegenaamd niets te zien met een tweede ronde. Dat vonden we wel vreemd qua perceptie en communicatie. Een kleine decretale aanpassing is niet het lanceren van een tweede ronde, waarover bij mijn weten niets is beslist op de ministerraad van 26 februari. Nochtans publiceerde de gereputeerde krant De Tijd een dag na de reactie van minister-president Peeters op haar cover dat de tweede ronde er was en dat er die vrijdag over zou worden beslist. Dat was totaal niet het geval. Ik vond dat wat betreft communicatie en creatie van perceptie eerlijk gezegd niet helemaal correct.

Minister, hoe staat het met de tweede ronde? U weet dat wij vooral vragende partij zijn om de spaarquota, die almaar toenemen en slapend kapitaal zijn, voor de Vlaamse economie te activeren. We denken dat dat op dit moment belangrijk is. De spaarquota zijn nooit zo hoog geweest, terwijl onze economie schreeuwt om investeringen. Wij willen liever dat men op die manier investeringen zou doen dan wel dat de Vlaamse overheid investeringen doet, die zijn aangekondigd in het WIP maar ook daar niet begroot, niet becijferd en niet met maatregelen

uitgewerkt, door schuld op te bouwen op de kap van de belastingbetaler. Wij willen liever slapend kapitaal activeren en zo investeren in de Vlaamse economie.

In de begroting 2010 wordt voor de laatste keer in die 6 miljoen euro voorzien die nodig is om de fiscale aftrek uit het eerste ARKImedes-Fonds te kunnen blijven geven. In de begroting van 2011 is die 6 miljoen euro vrij en ter beschikking. We zouden heel graag zien dat dat wordt doorgetrokken. Als men niet voorziet in een fiscale aftrek en niet in modaliteiten die het voor de intekenaar interessant maken, moeten we weinig hoop hebben dat dat veel effect zal hebben. De Vlaming is sowieso al risicoschuw en laat zijn geld liever slapen bij zijn financiële instelling. Ik denk dat de vraag niet is wat de modaliteiten moeten zijn, maar dat er zonder modaliteiten geen tweede ARKImedes kan zijn. Daarover moeten we elkaar niet veel wijsmaken. Daarom willen wij wel eens weten wat er aan is van de reactie van de minister-president van die woensdag 24 februari, waarna hij althans niet de daad bij het woord heeft gevoegd op de ministerraad van 26 februari.

Ik las het verhaal van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv) die zeer kritisch was over haar eigen ARKIV-fonds. Ik zie af en toe bestuurders in andere ARKIV's die zeer tevreden zijn over wat zij kunnen doen. Ze zeggen dat het leergeld heeft gekost, want het is al bij al een jong instrument. Men heeft teams moeten samenstellen, expertise moeten opbouwen en zoeken in welke niches men graag wilde gaan. Dat is nu verworven en kan worden gebruikt als accelerator. Men kent het, het staat klaar, en men kan in een tweede fonds tijd winnen en veel beter aan de slag gaan. Dat men in het begin tijd en leergeld betaalt, is niet zo gek.

Bij de Gimv klonk de vraag naar 'picking the winners'. Ik denk dat een overheid voorzichtig moet zijn en niet moet doen aan 'picking the winner'. De overheid is niet juist geplaatst om te zeggen wie de winnaars zullen zijn. Als de overheid dat zou doen, zou dat een gevaarlijk verhaal zijn. De overheid moet ook niet aan 'backing the losers' doen. De verleiding om dat te doen, is er af en toe. Wij hebben altijd gekozen voor 'supporting the risk takers'. Dat is juist wat je met ARKImedes doet: je ondersteunt degenen die bereid zijn om risico's te nemen.

De voorzitter: De heer Van Den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van Den Heuvel: In de commissie staat men positief tegenover het ARKImedes-Fonds, dat is ook tijdens de vorige legislatuur gebleken. Het was al aangekondigd dat er naar een tweede ronde zal worden gegaan. Uw persconferentie, voorzitter, was een beetje een duplicaat van de beleidsnota's. De uitbreiding van de winwinlening is eind vorig jaar al aangekondigd door de minister-president, en daarover is intussen effectief beslist. Ook de uitbreiding van het ARKImedes-Fonds is ook eind vorig jaar al aangekondigd.

Uw initiatieven toonden enige continuïteit met uw vroeger beleid, dat is juist. Deze regering heeft ook nooit gesteld dat dat herroepen zou worden of afgebouwd, integendeel, het stond al in de steigers.

We moeten inzake ARKImedes leren uit de ervaringen uit het verleden. We mogen niet blindelings overgaan naar een tweede ronde. De heer Vereeck heeft terecht de opmerkingen van de Gimv geciteerd. Er is te veel administratieve rondsloep. Dat geldt natuurlijk niet alleen voor het ARKImedes-Fonds. Vlaanderen moet daar echt werk van maken. De opmerkingen over 'life sciences' en dat er door ARKImedes geen grote vervolginvesteringen kunnen komen, is iets dat we goed moeten bekijken. Misschien kunnen we de modaliteiten aanpassen.

3, 4 jaar geleden heb ik hier de eerste vraag over CDO-beleggingen gesteld aan toenmalig minister Ceysens. Dat was toen not done. Dat was een heel vervelende kwestie. Intussen is dat wat uitgedeid, maar het is goed om de zaken scherp in het oog te houden. Dat moet duidelijk worden afgelijnd.

De spaarquote hangt natuurlijk samen met veel andere zaken. Als macro-econometist heb ik geleerd dat de spaarquote ook samenhangt met de grotere overheidstekorten. Hoe groter het overheidstekort, hoe onzekerder de consument en zekerder de spaarder wordt. De mensen worden voorzichtiger en gaan op hun geld zitten. Dat is een rechtstreeks verband. Het is niet alleen door ARKImedes-Fondsen en de juiste fiscale lolly'tjes te creëren, dat men dat probleem oplost. Er is wel wat meer voor nodig om die spaarpotten weer naar beneden te krijgen. Eind jaren 90 daalde de spaarquote wel omdat er budgettair mooiere cijfers werden gehaald.

Minister, wat is uw antwoord op de bedenkingen van de Gimv? Dat moet worden opgevolgd. We moeten ook opletten inzake de juiste modaliteiten voor beleggingen.

De voorzitter: De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Voorzitter, minister, dames en heren, ook wij steunen natuurlijk ARKImedes-bis. Zeker in crisistijden, maar ook daarbuiten, en zeker in een innovatieve kenniseconomie zoals de Vlaamse, is het belangrijk om ondernemingen meer mogelijkheden te geven om risicokapitaal aan te trekken. Het zou natuurlijk nog beter zijn indien het algemeen ondernemingsklimaat en de durf van de Vlamingen zo sterk waren dat de markt als het ware vanzelf in durfkapitaal zou voorzien. Dat is voorlopig nog wishful thinking.

Wil die ARKImedes-bis slagen, dan moet u zo snel mogelijk duidelijkheid verschaffen over het belastingvoordeel voor intekenaars. Komt dat er of niet? Blijven de risicofactoren voor de intekenaars gehandhaafd? Het gaat om een risico van 10 percent voor die aandelen en een gewestwaarborg van 100 percent op de hoofdsom voor obligaties.

Bij het eerste ARKImedes-Fonds was het de initiële bedoeling om 1500 kmo's te bereiken met durfkapitaal. In hoeverre is dat gelukt? Wordt dat streefcijfer voor ARKImedes-bis aangepast? Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Ik sluit me aan bij de vragen over de evaluatie van ARKImedes en over de modaliteiten van ARKImedes-bis.

Voorzitter, er is inderdaad een belangrijke stap gezet op de voorlaatste ministerraad richting een nieuwe ronde van ARKImedes-bis. Daarmee is het nu echt gelanceerd. Dat de nieuwe ronde gestart is, was voor iedereen wel duidelijk, behalve voor u blijkbaar. U bent goed in het geven van persconferenties waarbij u citeert uit de beleidsnota's van deze regering. Ik besluit daaruit dat u en uw partij vinden dat deze regering goed bezig is.

Ik wil deze interessante discussie een beetje opentrekken. Het beperkt zich niet tot ARKImedes. De voorbije weken en maanden heeft deze commissie verschillende vragen behandeld. Ook andere actoren hadden vragen over de financiering van ondernemingsactiviteiten en investeringen. Ik weet dat het departement EWI ook bezig is met de monitoring van de financieringsnoden van de ondernemingen en de mate waarin die aansluiten bij de markt.

Ik zou durven suggereren, voorzitter, om in deze commissie een hoorzitting te organiseren met actoren zoals de Gimv en PMV. Ik herinner me dat het Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie (IBBT) onlangs het Vlaams Innovatiefonds (Vinnof) in vraag stelde. Dat stond in een artikel in De Tijd. Ik weet dat Voka een financieringsmonitoring heeft opgezet. UNIZO communiceert daar geregeld over. Ook vanuit de bankwereld is er natuurlijk altijd enige inbreng te verwachten. We zouden Febelfin ook kunnen uitnodigen. Kunnen we dat bij de regeling van de werkzaamheden bespreken?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De Vlaamse Regering keurde op 26 februari 2010 enkel een decreetwijziging goed om de definitie van een doelonderneming technisch in lijn te brengen

met het verzoek van de Europese Commissie (EC) van midden 2009. De toenmalige minister had in 2009 aan de EC al schriftelijk bevestigd hiervoor het nodige te doen.

Voorts zijn de voorbereidingen voor de lancering van het tweede ARKimedes-Fonds in een gevorderd stadium, maar nog niet afgerond. De Vlaamse Regering moet dienaangaande nog de nodige beslissingen nemen. Voor de bepaling van de grootte zal uiteraard rekening worden gehouden met onder meer het geraamde tekort aan durfkapitaal, een minimale grootte per ARKIV ten einde economisch leefbaar te zijn, een acceptabele risicospreiding voor het ARKimedes-Fonds over de ARKIV's.

Ook wat de financiering van het tweede ARKimedes-Fonds betreft, worden nog een aantal opties ten opzichte van elkaar afgewogen. Ook dit maakt deel uit van de lopende voorbereidingen en de Vlaamse Regering moet hiervoor nog een beslissing nemen.

De oprichting van het tweede ARKimedes-Fonds zou worden gepland vóór 8 juni 2010 zodat het past binnen de bestaande aanmelding bij de EC. Die bepaalt immers dat het laatste van de drie aangemelde fondsen opgericht moet zijn binnen de 5 jaar na de oprichting van het eerste, en dat werd opgericht op 8 juni 2005. Dat is ons landmark.

De bestaande ARKIV's kunnen tot januari 2011 investeren in nieuwe dossiers, daarna zijn zij gehouden tot vervolginvesteringen in bestaande participaties. Het tweede ARKimedes-Fonds zou hierop qua investeringen in de markt dienen aan te sluiten. De Vlaamse Regering zal nog een definitieve beslissing nemen.

De CDO's zijn hier in de vorige legislatuur al overvloedig besproken met mijn voorgangers. De Vlaamse Regering is er zich terdege van bewust dat afspraken gemaakt moeten worden om het risico van de thesauriebeleggingen te minimaliseren en zal dienaangaande nog beraadslagen en formele afspraken maken met ARKimedes. Zo wordt nagegaan hoe de middelen in de toekomst beter beschikbaar kunnen worden gesteld in functie van de uitgevoerde investeringen en in functie van de uitgaven voor normale werkingskosten. De Vlaamse Regering en ARKimedes zullen samen nagaan hoe een gelijkaardige problematiek in de toekomst kan worden vermeden en welke garanties moeten worden ingebouwd. Zoals gezegd door de heer Van den Heuvel, zal ik dit scherp in het oog blijven houden, even scherp als mijn voorgangers.

Daarmee heb ik u zowat de 'facts and figures' gegeven. De regering moet de tweede lancering nog meerdere keren bespreken. Als we de besluitvorming hebben afgerond, zullen we daarover zeker verder in dialoog gaan met u.

De heer Lode Vereeck: Ja, wat kan ik hierop zeggen? Ik ben niets wijzer geworden. Minister, u hebt op geen enkele van mijn vragen inhoudelijk gereageerd, behalve dat u het allemaal gaat bespreken. Het doet me denken aan een discussie in de Commissie voor Financiën en Begroting met minister Muyters, toen we het hadden over de besteding van de KBC-rente. Hij zei dat in de Vlaamse Regering zou worden besproken wat ermee zou gebeuren, en ondertussen vliegen de voorstellen ons om de oren. De heer Van Mechelen zei toen: "U hebt toch zelf een mening als minister van Begroting, u zit toch aan het stuur, u kunt toch een voorstel doen in de regering." Er zijn al verschillende voorstellen gedaan om dat KBC-geld te besteden.

Minister, ik had gedacht dat u een aantal zaken zou zeggen. Ik had een repliek voorbereid, afhankelijk van de richting die uw antwoord uit zou gaan. Ik heb wel een aantal voorstellen die u in de bespreking binnen de regering kunt opnemen. Op zich blijft dit een goede maatregel. Onze bedenkingen hebben te maken met het thesauriebeheer. Daar zult u een keuze moeten maken in het kader van ARKimedes-bis, dat die middelen toch niet worden belegd op de financiële markt zoals in het verleden. Ik geef daarvoor twee argumenten. Beleggingen op een financiële markt zijn per definitie onderhevig aan koersschommelingen, zelfs al gaat het over beleggingen in obligaties, staatspapier. Die zijn ook afhankelijk van de evolutie op de obligatiemarkten en dus van de rentevoeten. Op het moment dat u die

liquideert, dus liquide maakt, ook al gaat dat over staatspapier, zou het kunnen dat u een tekort oploopt.

Het voorstel is om de liquiditeiten op een termijn- of spaarrekening te zetten, en niet meer te beleggen zoals in het verleden, omwille van de koersschommelingen en de verliezen. Ik zeg dat omdat het gekoppeld is aan de waarborgen. Bij het eerste ARKimedes-Fonds was er een gewestwaarborg van 90 percent van de beleggers in aandelen, en een gewestwaarborg van 100 percent voor beleggers in obligaties. Indien voor het eerste fonds het waardeverlies van 5,6 miljoen euro realiteit wordt, dan zal het moeten worden bijgepast met Vlaams belastinggeld. Indien u voor de tweede kapitaalronde opnieuw voor de gewestwaarborg gaat, dan is het vanzelfsprekend dat u de beleggingsautonomie van het ARKimedes-Fonds inperkt, omdat het risico op verlies op bedrijfsinvesteringen inherent is aan het opzet van ARKimedes, maar beleggen in financiële producten behoort niet tot die finaliteit.

Het is het een of het ander. Ofwel zegt u dat er voor de nieuwe modaliteiten opnieuw een gewestwaarborg zal zijn. Dan moet u als voogdijminister de beleggingsautonomie van de raad van bestuur op een of andere manier inperken, of via uw vertegenwoordigers in de raad van bestuur aansturen op risicoloze investeringen. Ofwel komt er geen inperking van de beleggingsautonomie, maar dan kan er geen gewestwaarborg meer zijn. Minister, we zullen afwachten wat u daarover te vertellen hebt in de komende weken en maanden.

Over de concrete invulling wou ik ook vernemen wat u met de Gimv-kritieken doet. Ik geef toe dat er weinig tijd was. We hebben het zelf ook pas dinsdag gelezen. De meeste van die ARKIV's zijn gematigd positief. We waren ook verrast en we hadden een reactie verwacht, maar ik heb er begrip voor dat het allemaal wat snel gaat. De regeling is wel wat complex. Hier werd al gezegd dat er geen grotere vervolginvesteringen komen, en dat de life sciences er niet bij zijn. Misschien is het toch interessant om daarin mee te gaan.

Ik heb nog één suggestie die wat ruimer is en niet alleen over ARKimedes gaat. Het heeft te maken met alle instrumenten van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV). We moeten ook eens grote kuis houden in de naamgeving. Vlaams Innovatiefonds (Vinnof), ARKimedes-Fonds, uit de naamgeving zou al moeten blijken wat het is. Daar zal ik op een andere keer een voorstel voor doen. Ook mezzaninelening bijvoorbeeld. Bij win-winlening kan ik me onmiddellijk een voorstelling maken. We moeten dat bijvoorbeeld het fonds voor zaakkapitaal of het fonds voor groeikapitaal noemen. We zitten vol ideeën, maar we hadden gedacht dat de regering al wat verder stond.

Mevrouw Patricia Ceysens: Mijnheer Van den Heuvel, u mag van de oppositie niet verwachten dat we op basis van loze woorden onze beoordeling over het regeringswerk maken. U zegt dat het allemaal aangekondigd is, maar wij beoordelen de regering op haar daden. We zullen ook zelf voorstellen doen, want anders vraagt de minister-president waar de voorstellen blijven. Welnu, wij hebben voorstellen gedaan, maar de regering heeft er nog geen gedaan.

Minister, u hebt ook niet gereageerd in die fameuze week. De minister-president heeft die avond laten verstaan dat het op vrijdag zou gebeuren. U zegt dat er nog zaken zijn waarover u moet beslissen. Ik neem aan dat er zaken zijn waarover de regering het nog niet eens is. Dat is een correctere communicatie. Het spreekt voor zich dat we zullen aandringen om hierin vooruitgang te boeken, temeer omdat er een externe deadline is. Ik heb zelf de aanmelding bij Europa moeten doen. Dat is toch een gedoe. Ik kan alleen maar aanraden om dat te benutten nu dat nog te benutten is. Anders ben je echt wel vertrokken voor een ander proces.

Minister, ik apprecieer uw 'parler vrai'. Er is nog geen overeenstemming, nog geen beslissing, en dus is er nog geen uitgeschreven tweede ronde.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: De oppositie moet haar taak vervullen. Daar heb ik geen probleem mee. Vanuit de oppositie kun je creatieve, nieuwe voorstellen lanceren. Zo lever je een bijdrage aan het debat. Wat u enkele weken geleden hebt gedaan, mevrouw Ceysens, is twee plannen vermelden uit de beleidsnota, zeggen dat u erachter staat en dat u ongeduldig wacht op de concrete uitvoering.

Mevrouw Patricia Ceysens: Het zijn twee maatregelen die we zelf ooit hebben geïntroduceerd.

De heer Koen Van den Heuvel: Ze komen uit de vorige regering.

Mevrouw Patricia Ceysens: Wij zullen de regering beoordelen op haar daden.

De heer Koen Van den Heuvel: U bent vrij om die voorstellen te doen en wij zijn vrij om er onze appreciatie over uit te spreken.

Mevrouw Patricia Ceysens: ...om oppositie tegen de oppositie te voeren.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Eigenlijk zitten we allemaal ongeveer op dezelfde lijn. Het gaat over twee maatregelen uit de vorige legislatuur, toen u nog minister was, mevrouw Ceysens. Die maatregelen zijn goed en worden in een aangepaste vorm voortgezet.

Iedereen zit op dat vlak op dezelfde lijn. Er moeten een aantal stappen worden gezet om ARKImedes-bis rond te krijgen. Dat is voor iedereen duidelijk. Een van de belangrijke stappen is 2 of 3 weken geleden gezet in de regering. Er moeten er nog andere komen. Ik ga ervan uit dat de regering begin juni effectief ARKImedes-bis in de markt kan zetten. Dat is zeer positief en wordt ook door iedereen als positief onthaald.

Voorzitter, in die zin moeten we daar geen schimmengevechten rond voeren. Iedereen zit op dat vlak op dezelfde lijn. Ik hoop dus dat u met nieuwe en creatieve voorstellen voor de dag kunt komen in plaats van de beleidsnota en het regeerakkoord te kopiëren.

Mevrouw Patricia Ceysens: Dit waren al in 2003-2004 onze creatieve voorstellen. Ik kan u zeggen wie daar de auteursrechten op heeft. Van kopiëren gesproken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het verloop en de resultaten van de Flanders Trade Investment & Innovation Mission in Californië

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de economische missie naar Californië

De voorzitter: Minister-president Peeters en minister Lieten hebben ervoor gekozen om beiden een stuk van het antwoord te geven. Minister Lieten zal nu antwoorden. Minister-president Peeters zal later nog antwoorden.

De heer Reekmans is er vandaag niet. Dus nu zal alleen de heer Diependaele zijn vraag stellen.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, het is inderdaad een gecombineerde vraag aan minister Lieten en minister-president Peeters omdat zij samen die missie naar Californië hebben gedaan. Minister, ik neem aan dat u het best geplaatst bent om uit te maken op welk deel u antwoordt en welk deel de minister-president voor zijn rekening zal nemen. Het maakt allemaal niet zoveel uit.

De Vlaamse Regering heeft van het krokusreces gebruik gemaakt om Vlaanderen tijdens een rondreis in Californië te promoten als innovatieve kennisregio en om buitenlandse investeringen aan te trekken. Dat was een dubbele doelstelling. Bij zijn terugkeer noemde minister-president Peeters de onderneming een geslaagde missie. De Vlaamse delegatie zou er veel nuttige contacten hebben gehad en de nodige afspraken werden gemaakt met bedrijven die plannen hebben in Vlaanderen. Wat hem betreft, is de missie in elk geval geslaagd “omdat we voor Vlaanderen echt bruggen hebben kunnen realiseren”. Een andere uitspraak zei dat het resultaat al voldoende is “omdat we contacten hebben kunnen leggen, die zullen later wel renderen”.

Ik ben er ook van overtuigd dat die informele contacten, zonder dat er echt concreet afspraken zijn gemaakt of handtekeningen zijn gezet, wel degelijk een meerwaarde kunnen hebben. Ik trek dat niet in twijfel.

Minister, ik stel toch mijn vragen in de hoop dat u concrete resultaten zou kunnen geven en u het resultaat van de missie zou kunnen schetsen.

U hebt tijdens de tweede helft van de week de leiding van de missie overgenomen. U vond het ook een succesvolle reis. U was naar eigen zeggen sterk onder de indruk van het bezoek aan Better Place, een Amerikaans bedrijf dat gespecialiseerd is in infrastructuur voor de elektrische wagen. We hebben daar al meerdere debatten over gevoerd. In die context kan ik mij voorstellen dat het interessant was. Het bedrijf heeft vandaag al proefmarkten met laadpalen en batterijwisselstations in meerdere landen. U hebt gezegd dat u de dialoog met het bedrijf verder wilt voeren, onder meer met het oog op de proeftuin voor de elektrische wagen hier in Vlaanderen. De ervaringen van Better Place zullen in elk geval een plaats krijgen in het onderzoek dat hierover wordt gevoerd.

Goed nieuws was er ook van de ICT- en de voedingssector. Minister-president Peeters kondigde onder meer investeringen aan van het Amerikaanse Roll International alsook een samenwerking tussen Imec (het Interuniversitair Micro-electronicacentrum), de Vlaamse universiteiten en de informaticareus Intel. Ik heb ook vernomen dat Roll International 14 miljoen euro zou investeren in Wilrijk in een notenfabriek. Maar dat is nog niet rond. Ik was er altijd van overtuigd dat noten in de grond of aan de bodem groeien, maar blijkbaar worden ze ook in fabrieken gemaakt.

Kunt u een overzicht bezorgen van de contacten die er zijn geweest in het kader van deze economische missie? Hoe evalueert u deze contacten? Misschien kunt u het programma kort samenvatten. Wat betreft het bezoek aan Better Place en de proeftuin voor de elektrische wagen: op welke manier zal Better Place bij de Vlaamse initiatieven worden betrokken? Zijn er plannen gemaakt, of toch minstens afspraken voor volgende ontmoetingen om eraan voort te werken?

Heeft de reis andere afspraken, samenwerking, contacten of ideeën opgeleverd in verband met deze problematiek en de elektrische auto in het bijzonder? Wanneer mag het rapport van Flanders' DRIVE over de Vlaamse proeftuin verwacht worden? Dat kwam al meerdere keren ter sprake. Misschien wordt het tijd dat er op zijn minst een planning naar voren wordt geschoven.

Kunt u een toelichting geven bij de genoemde investeringen van Roll International en Imec?

Welke resultaten en investeringen heeft de missie verder nog opgeleverd, onder meer op vlak van innovatie? Werden naast de genoemde resultaten andere concrete investeringen bereikt en/of samenwerkingen afgesloten? Graag een overzicht en toelichting.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer Diependaele, informele contacten kunnen toch wel nuttig zijn. De pistache- en notenfabriek is daar een voorbeeld van. Het contact met die mensen bestaat al een paar maanden. Zij zijn geïnteresseerd in een stukje industriegebied in de gemeente Puurs. We hebben ze daar al eens gezien. Er zijn problemen met het federale voedselagentschap geweest. Dan is het goed dat minister-president Peeters of minister Lieten langsgaat zodat het Amerikaanse headquarter voelt dat Vlaanderen echt wil dat ze komen. Op dat vlak moet er gezaaid worden en af en toe geoogst. Niet elk concreet bezoek aan een headquarter leidt tot concrete buitenlandse investeringen in Vlaanderen. Het is goed dat de top van de Vlaamse Regering zulke initiatieven neemt en in alle transparantie daarvan de resultaten meedeelt.

De heer Matthias Diependaele: Voor alle duidelijkheid: ik denk dat ook. Ik denk wel degelijk dat dergelijke bezoeken een nut kunnen hebben.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik zal proberen een overzicht te geven van de contacten en wat we daarmee doen. We hadden contact met: Electric Power Research Institute, een kenniscentrum rond onder meer elektrische wagens en het 'slimme elektriciteitsnetwerk' van de toekomst; Plug&Play Tech Center, een dienstencentrum gespecialiseerd in hightechbedrijven, dat naast administratieve bijstand ook inhoudelijke adviezen en diensten aanbiedt; San José Biocenter, een dienstencentrum in de sector van de life sciences, met presentatie van het Vlaamse bedrijf Sky Scan; Cisco, met plannen en activiteiten in België; Intel, met onder andere de belangrijke bestaande en toekomstige samenwerking met Imec rond High Performance Computing; Better Place, een vereniging ter promotie van elektrische wagens en een bedrijf dat daarin diensten aan het ontwikkelen is; Complete Genomics, een biotechnologiebedrijf dat samenwerkt met het VIB; Lawrence Berkeley National Lab, een netwerkactiviteit. We hadden een paneldiscussie met The Indus Entrepreneurs, een netwerk van entrepreneurs in Silicon Valley. Verder werden gesprekken georganiseerd met de University of California - Berkeley en met Microsoft, en er werd een persconferentie gehouden met de CEO van Enfinity over de plannen en verwezenlijkingen van dit bedrijf in Noord-Amerika. Er was een vergadering met Roll International in verband met een belangrijk investeringsdossier in Vlaanderen. We hebben contact gehad met Paramount Pictures Digital Entertainment in verband met de ontwikkeling van de gamingindustrie en locaties in Vlaanderen. Southern California Edison is een van de grootste nutsbedrijven in Californië, ze zijn ook bezig met de Garage of the Future, dat is alles wat met de elektrische auto te maken heeft en met de impact op energie. Er was ook een ontmoeting met economische en greentech-verantwoordelijken van de stad Los Angeles. Er was een netwerkdiner op de residentie van onze consul, een gesprek met de gouverneur en een heel belangrijk bezoek aan het Watts Labor Community Action Committee, een vereniging die zich in een zeer verpauperde wijk van Los Angeles met vrijwilligers inzet voor mensen in kansarmoede. Dat was het einde van ons programma.

Wat waren de resultaten? Met Better Place hebben besprekingen plaatsgevonden die ertoe hebben geleid dat de Special Initiatives Group binnen de onderneming een onderzoek is gestart naar welke rol het bedrijf eventueel op het vlak van de introductie van de elektrische auto op grotere schaal in Vlaanderen kan spelen. Zij hebben daar een specifiek dienstenconcept voor ontwikkeld, dat ze in Denemarken en Israël al aan het ontplooiën zijn. Wij voeren de dialoog met hen verder om te zien of wij hun kennis en ervaring kunnen inschakelen in ons proefproject.

Heeft de reis andere afspraken opgeleverd? Wij hebben een bezoek gebracht aan Garage of the Future, een onderdeel van Southern California Edison, een van de grootste nutsbedrijven. Daar wordt onderzoek gedaan naar batterijen in het kader van de elektrische wagen. Ook daar zijn contacten gelegd, onder andere met Flanders' DRIVE. Zij zullen die contacten verder ontwikkelen. Het resultaat van deze oefening willen wij voor het zomerreces met u delen.

De besprekingen van Imec worden op confidentiële wijze gevoerd met Intel Coöperation. Die confidentialiteit moeten we nog even handhaven. Het gesprek verloopt positief. Die gesprekken worden nog verder geïntensifieerd. Over Roll International kunt u het best de minister-president ondervragen. Hij kent daarover meer details. Er is ook samenwerking met het Electric Power Research Institute. Er is verder onderzoek samen met de Vlaamse kenniscentra VITO en Flanders' DRIVE.

Wat Plug&Play Tech Center betreft, is ter plaatse een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met F.I.T. Er wordt ook nagegaan hoe Vlaamse start-ups in ICT verder kunnen worden gefaciliteerd. Als Vlaamse start-ups in ICT in die omgeving verder hun projecten kunnen uitwerken gedurende enkele maanden, een halfjaar of een jaar, dan betekent dat een meerwaarde.

Er zijn ook samenwerkingsverbanden tussen Cisco en Vlaanderen, onder meer via het Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie (IBBT), die verder zijn besproken op het hoofdkantoor van Cisco. Er is al jaren een samenwerking tussen Intel en Imec. Er wordt nu specifiek gekeken naar het project High Performance Computing, een project met IWT-steun. We hopen dat die besprekingen binnenkort worden afgerond. Er zijn afspraken gemaakt met Better Place. Die worden verder uitgewerkt.

Er is ter plaatse ook een overeenkomst ondertekend met Complete Genomics. Het gaat om een samenwerking met het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB). Zij kunnen het menselijk genoom in versneld tempo analyseren. Het VIB heeft een van de eerste drie contracten wereldwijd kunnen ondertekenen.

Met Lawrence Berkeley National Lab hebben we een principesamenwerking aangevat over de verdere uitwisseling van onderzoekers vooral omdat daar enorm veel infrastructuur beschikbaar is. Nu is de samenwerking veeleer ad hoc. De bedoeling is te streven naar een georganiseerde samenwerking.

Wat de netwerkenactiviteit met The Indus Entrepreneurs betreft, is er een samenwerking met de VITO. Die worden verder opgevolgd. Wat Paramount Pictures betreft, zijn de Vlaamse steunmaatregelen meegedeeld. Er wordt nog een verdere dialoog over opgezet. Wat Southern California Edison, de Garage of the Future betreft, wordt nagegaan hoe die kan worden geïntegreerd in onze proeftuinen.

Ik ervaar die vijfdaagse missie als heel geslaagd. Er ging een heel degelijke voorbereiding aan vooraf met een goede samenwerking tussen onze ambassadeur, de consul en de technologie-attachés van het F.I.T. Daardoor waren de gesprekken to the point en zeer op maat van de deelnemers van de missie. Deze missie was voor een aantal gesprekken het eindpunt, maar ook voor een aantal andere interessante contacten het beginpunt.

De heer Matthias Diependaele: Minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord, dat in lijn ligt van de verwachting dat dergelijke missies wel degelijk nut hebben.

Wat die proeftuin voor het zomerreces betreft, zien we wat er in de rest van de wereld gebeurt op dat vlak. We mogen daar echt niet achterblijven. Enige spoed zou dan ook niet misplaatst zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■